

Foto: Pepijn van den Broeke

Koningin Beatrix bezoekt Prins Claus Conservatorium

Met een bezoek van koningin Beatrix, een sculptuur en een concert viert het conservatorium de nieuwe naam, Prins Claus Conservatorium.

Koningin Beatrix mag de nieuwe sculptuur in de hal van het conservatorium niet onthullen omdat de schepper, **Hans Mes**, nog in leven is. De onthulling geschiedt dus al voor haar komst op dinsdagmiddag 28 november. **Henk Pijlman**, burgemeester **Jacques Wallage** en dean **Chris Fictoor** van de School of Performing Arts met Commissaris der Koningin **Hans**

Alders bewonderen het monumentale vier meter hoge werk van gebronsd staal. Een legertje persfotografen geeft een klikconcert. In grote letters staat een citaat van **Prins Claus**: *Freedom is in the mind*. De staarten van de letters lijken op muzieknoten. Linksonder is een ruw gestileerd profiel van Prins Claus zichtbaar. 'Als het licht erop schijnt, weet je niet wat je ziet', voorspelt Fictoor.

Hij heeft gelijk. Als Beatrix even later voor het kunstwerk staat, is de spot aan. De schaduwen op de muur lijken bijna griezelig veel op de overleden prins-ge-

maal. Koningin Beatrix, in zwarte mantel, oogt bleek en broos als ze de creatie aanschouwt. Ze stelt vragen aan kunstenaar Mes totdat burgemeester Wallage inbreekt en het gezelschap zich begeeft naar de wachtende grote zaal van cultuurcentrum De Oosterpoort. Hoogtepunt van het concert ter ere van de tachtig jaar muziekonderwijs, veertig jaar rijks erkenning van het conservatorium en de nieuwe naam, is de première van het drieluik van drie componisten. In elk deel zingt een zangeres citaten uit teksten van Prins Claus, begeleid door leden van het kamerorkest

van het conservatorium. Lyrische en dromerige muziek. In de pauze praat Beatrix met de componisten. 'She told me I made the words of her husband sound very poetic, even though they were not pretty', zegt de Brit **Julian Philips** (1969). Na de pauze maakt het Symphonic Jazz Orchestra van het conservatorium furore, onder meer met een swingende compositie van conservatoriumdocenten Don Braden en Joris Teepe en een daverende toegift met Duke Ellington's *It Ain't Got a Thing When It Ain't Got That Swing*. Beatrix is dan alweer op weg naar huis.

Pages in English
8, 9 and 15

Pagina 3
StudentBite Card gaat niet als warm broodje over de toonbank

Pagina 4
Rondvraag: koningin Beatrix bezoekt het Conservatorium. Ben je vereerd of kan het je totaal niet boeien?

Pagina 5
Open huis in de Toren. 'Van binnen is de Toren meer dan oké, maar kan er nog effe een architect naar de buitenkant kijken?'

Pagina 6
Echokliniek van MBRT: redacteur Luuk Steemers bekijkt zijn lever

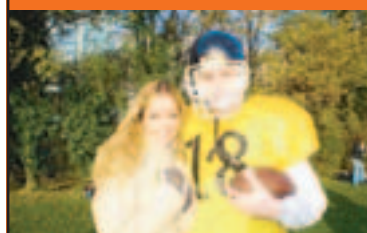
Pagina 8 & 9
Study trip to China. Chinese people eat dogs and all Europeans look the same

Pagina 11
Popacademiestudent maakt beats voor Amerikaanse rappers

Pagina 15
Legal Alien Julia Socolov: 'Why is it that HBO students get discriminated against?'

Pagina 16
Nachtleven: de Blauwe Engel heeft Zonder Dakula gevangen op de draaibaar. Wordt ie gered door een Belgenmop?

Blauwe tenen, een natte dweil en de X-factor

Mooi, mooi, mooi, studenten strijden om het Nederlands kampioenschap in Groningen. Suzanne heeft haar vaste partner *Eddy the Dancer* thuisgelaten, maar ze smult er niet minder om.

Foto: Pepijn van den Broeke

Suzanne Stoppels

Goedkoop last-minute naar voorstellingen

Voorstellingen en concerten bezoeken voor de helft van de prijs? Het kan sinds kort dankzij het Groninger Uitburo. Iedere vrijdag staat op de website www.uitburo.nl voor welke voorstellingen last-minute kaarten beschikbaar zijn. Deze kaarten zijn vervolgens met vijftig procent korting te koop in de Uitshop in de VVV-winkel aan de Grote Markt. Het gaat om voorstellingen in de Stadschouwburg, de Oosterpoort, Martiniplaza, het Grand Theatre en het Groninger Museum. De lijst met voorstellingen wordt iedere vrijdag om twaalf uur online gezet en in de Uitshop Groningen bekend gemaakt. Vanaf dat tijdstip start ook de verkoop van de last-minute kaarten, die duurt

tot zes uur dezelfde dag. Uitburo heeft ook Uitshops in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Hoewel Groningen kleiner is, verwacht het bureau toch dat het initiatief een succes wordt. ‘Groningen is zeer cultuur-minded en we hebben een breed en goed cultuur-aanbod,’ zegt **Hans Poll** van Marketing Groningen. ‘Bovendien is Groningen een studentenstad.’ Volgens Poll heeft de Uitshop een tweeledig doel. ‘Een nieuw publiek kan goedkoop kennismaken met het aanbod in theaters, en het huidige publiek heeft een kans om naar andere voorstellingen te gaan dan gebruikelijk.’

Studenten waarderen Sportcentrum als beste

Het Sportcentrum is de beste studentensportvoorziening van Nederland, zo blijkt uit de Keuzegids Hoger Onderwijs van 2006. De gemeenschappelijke sportvoorziening voor RUG- en Hanzehogeschool-studenten krijgt van de hbo’ers een 7,95. Dit is de hoogste waardering in Nederland. De universitaire studenten zijn nog positiever. Zij waarderen het centrum met een 8,19, goed voor een topdrie notering onder Universiteiten. Het Sportcentrum is zeven dagen per week geopend van 8.30 tot 23.30. Er kan gekozen worden uit een breed scala aan sporten en activiteiten, begeleid door sportdocenten van de Hanzehogeschool en de universiteit.

Advertentie

Praktijk Hoek Melkweg studenten hulpverlening

individuele begeleiding
groepstherapie
assertiviteitstraining
stagevaardigheidsgroep

tel:(12-13u) 050-3186003
Ubbo Emmiussingel 39
9711 BC - Groningen

Frick

Bureaucraten

Soms, als een vlaag optimisme me optilt, bezoek ik de website van Beter Onderwijs Nederland. Lekker klinkt dat: Beter Onderwijs Nederland (BON). En een beetje vrijblijvend, want wie wil dat nou niet, beter onderwijs? Nou, daarvoor hoef je op beteronderwijsnederland.nl niet lang te surfen. Managers! Bestuurders! Politici en ander vaag volk, bureau- en technocraten! Zij... zo nagelt BON hen ongenadig aan de schandpaal... zij willen geen beter onderwijs. Zij willen scoren! Zij zijn uit op korte-termijnsuccessen. Zij regeren vanuit het principe: na ons de zondvloed. Voor hen is het ikke-ikke-ikke. Zij willen hun naam in gouden letters lezen in door slippendragers geschreven geschiedenisboeken. Dát willen ze. En daarom doen ze gekke dingen. Ze fuseren zich suf, ze zetten de ene na de andere onzinnige *innovatie* op stapel. En wie zijn de klos, volgens BON? Wij, de arme lesboertjes en sneue lesboerinnetjes. En die bloedjes van kinderen die geen normaal onderwijs meer voor de kiezen krijgen. Als ik een paar van de bladzijden op de website heb doorgeakkerd, als ik weer broodnuchter met beide benen op de grond sta, dan denk ik: zou dat nou? Al die mensen, die managers, bestuurders en politici, zouden die echt het onderwijs naar z’n grootje willen helpen? Zou het ze echt allemaal geen reet kunnen schelen? Natuurlijk, je hebt ze er vast tussen zitten, net zoals je docenten en studenten hebt die het allemaal een worst zal wezen, als het salaris of de punten maar binnenstromen. Maar de meeste mensen willen het goed doen, met hart en ziel bijdragen aan iets dat groter is dan zichzelf. Toch maken ook goedwillende bestuurders het de docenten niet makkelijk. Cynisme is als een slapende hond: niet wakker maken, want dan is het blaffen, bijten en grommen. Als er een glossy *CvB-bulletin* in de brievenbus valt, zijn er weinig docenten die denken: ha, eindelijk, hij is er weer! Nee, de doorsnee leraar zucht: zonde van de postzegel, zonde van het papier. Nee, cynisme beteugelen is niet makkelijk als je in het onderwijs werkt. Collega K. kwam laatst terug van een bezoekje aan de Toren, het nieuwe HG-gebouw waar het College van Bestuur zetelt op de bovenste verdieping. ‘Van buiten is het niks’, vond hij, ‘maar binnen? Popperdepop. Ze hebben een pijlsnelle lift, een verticale TGV, za’k maar zeggen. En luxe, Frickie.... luxe. Kosten noch moeite gespaard. Die toiletten, balzalen zijn het, nog nèt geen voorverwarmde brillen. Man, nergens kun je zo ruim veesten en poepen. Ach, het is zoals het is: de duvel schijt op de grote hoop.’

Hajo Frick

Munir zat op Minerva twee dagen duimen te draaien bij het uitreiken van StudentBite Cards. ‘Hier bij Economie loopt het iets beter, maar het houdt ook niet over.’

Vrijdagmorgen, twaalf uur. De vierde dag van de actie StudentBite. Achter de balie bij de ingang van de Toren kijkt **Jorien Kreule** voor zich uit. ‘Nee, niet echt druk’, zegt de tweedejaars Sociaal-Juridische Dienstverlening, ‘Ik heb zo’n 25 studenten gezien vanochtend. Misschien hebben we te weinig reclame gemaakt.’ Op 22 november nodigde **Henk Pijlman**, voorzitter van

het College van Bestuur, alle studenten van de Hanzehogeschool uit om de StudentBite Card op te halen. Een op naam gesteld elektronisch kaartje dat de eigenaar 25 procent korting geeft in cafés, restaurants, MartiniPlaza en bioscoop Mustsee. Ook gelegenheden in Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Amsterdam geven korting aan de Card-eigenaar. Het hebbedingetje met

een straatwaarde van 19 euro 50 is helemaal gratis. Toch loopt het niet storm. **Munir Rahmaty** heeft zelfs twee dagen duimen zitten draaien op Minerva. ‘Misschien dat ik er vijftig heb weggeven’, zegt de 28-jarige student Fiscale Economie. **Els Hoekstra** heeft bij de Hanzeborg vrolijker verhalen, maar ook daar gaan de StudentBite Cards niet als warme broodjes over de toon-

HG reikt horeca-kortingskaart uit

Storm loopt het niet bij de uitreiking van de gratis horeca-kortingskaart op de Hanzehogeschool. ‘Maar het loopt zoals we verwachtten’, zegt Chris Trip, projectleider StudentBite Card.

bank. ‘Het merendeel van de studenten loopt me voorbij. Ik denk dat Pijlman een extra mailtje moet sturen.’ ‘Dat gaat misschien wel gebeuren’, zegt **Chris Trip** die voor de stafdienst Marketing & Communicatie het project StudentBite Card leidt. ‘We hebben inmiddels een paar duizend Cards uitgereikt. Dat ligt in de lijn der verwachtingen. De Hogeschool van Amsterdam

heeft de Card ook uitgereikt. Ongeveer de helft van de studenten heeft hem daar opgehaald.’ Trip wil studenten die op stage zijn apart benaderen. ‘En als iemand langskomt ná 1 december, het einde van de uitreikactie, kan hij er ook een krijgen. We halen de tienduizend wel.’

Boudewijn Otten

Zespri Healthfruit Award 2006

Carolien Rijk en **Annemieke Kwast**, afgelopen studiejaar afgestudeerd bij Voeding & Diëtetiek, hebben de Zespri Healthfruit Award 2006 gewonnen voor hun scriptie over het meeneemgedrag van eten en drinken van kinderen op Curaçao. ‘Ze nemen veel witbrood mee van thuis en aanlenglimonade’, zegt Carolien, ‘maar eigenlijk was het voedsel dat ze meekrijgen gezonder dan we hadden verwacht.’ De Zespri Healthfruit Award (Zespri is exporteur van kiwi’s) wil fruit en gezondheid onder de aandacht brengen. De prijs is een geldbedrag van duizend euro. Carolien gaat er een cursus op het gebied van sportdiëtetiek van betalen.

Percentage ex-vwo’ers op HG bereikt dieptepunt

Maar 9,1 procent van de 6250 nieuwe studenten aan de Hanzehogeschool heeft een vwo-diploma op zak. Het laagste percentage in meer dan tien jaar. Dat blijkt uit een analyse van **Folkko Lukkien** van de stafdienst Financieel-Economische Zaken, die sinds jaar en dag gegevens van nieuwe inschrijvers bijhoudt. In 1993 was nog bijna één op de vijf nieuwe studenten een vwo’er. Het percentage mbo’ers stijgt gestaag, van 21,4 procent in 2000 tot 28,9 in 2006. Het havo is vanzelfsprekend hofleverancier van HG-studenten (40,4 procent). Van 21,6 procent van de nieuwkomers is de vooropleiding niet bekend.

AOb ontstemd over bestuurs-salarissen

De salarissen van hogeschoolbestuurders stegen in 2005 met gemiddeld 2,03 procent. Dat blijkt uit een overzicht van de Algemene Onderwijsbond, die de stijging ‘slecht verteerbaar’ noemt. Hanzehogeschoolvoorzitter **Henk Pijlman** nam in 2005 genoeg met eenzelfde salarisstijging als die van het hbo-personeel (0,6 procent), zijn jaarloon bedraagt 144 duizend euro. De salarissen van bestuursleden **Marian van Os** (131 duizend) en **Wiebe Wieling** (135 duizend) bleven vrijwel gelijk aan het bedrag dat ze in 2004 incasseerden. De best betaalde bestuurder is, net als vorig jaar, **Jos Elbers** van hogeschool Inholland die vorig jaar 223 duizend euro in zijn loonzakje aantrof.

Rugzakje voor allochtone hbo’er

Vier hogescholen in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam willen ongeveer duizend euro per jaar extra voor een student van wie de ouders een lage opleiding hebben. Dit zogeheten rugzakje moet voorkomen dat studenten voortijdig afhaken. Dat heeft de voorzitter van de Haagse Hogeschool **Pim Breebaart** aangekondigd. Volgens Breebaart gaat het vooral om allochtone studenten, die de steun missen van hun laagopgeleide ouders. Zij maken vaak een verkeerde studiekeuze en haken vaker af. Van de autochtone studenten haalt zeventig procent de eindstreep, van de allochtonen slechts vijftig procent. Basisschoolleerlingen van wie de ouders een lage opleiding hebben, krijgen al extra geld van de overheid.

UMCG biedt online stage- en onderzoeksopdrachten aan

Op zoek naar een afstudeeropdracht? Het *Wenckebach Ontwikkelplatform (...)* Wie op de site www.wenckebachinstituut.nl op deze tekst klikt (onder het kopje Nieuws) krijgt toegang tot een overzicht van tientallen stage- en afstudeeropdrachten van het Universitair Medisch Centrum Groningen. Veel opdrachten kunnen ook worden uitgevoerd door hbo-studenten. Dat hoeven niet eens para-medici te zijn, het platform heeft ook veel onderzoeksvragen op het gebied van de organisatie van en het management in de zorg. Ook voor vraagstukken over de effecten van scholing van (para-medici) en de communicatie met patiënten zoekt het instituut stagiairs en onderzoekende studenten.

Stagekansen in Maleisië

Tien stageplaatsen heeft **Marco Winter**, directeur van de Malaysian Dutch Business Counsil per 1 februari in de aanbieding voor HG-studenten met een marketing-gerelateerde opleiding. Winters presenteerde op woensdag 14 november zijn handelsorganisatie en stageprojecten bij het Instituut voor Marketing & Management. Studenten van het Instituut voor Marketing & Management, het Instituut voor Bedrijfskunde, het Instituut voor Communicatie & Media en de International Business School kunnen in Kuala Lumpur onderzoek doen, communicatieve projecten uitvoeren of evenementen organiseren. 130 bedrijven (zoals Heineken, Princess en organisaties in zakelijke dienstverlening) zijn lid van de Maleisisch-Nederlandse vereniging voor handelsbetrekkingen. Info op Blackboard (Malasian Internship Program), of via **Jan Henny Zijlstra**, j.h.zijlstra@pl.hanze.nl.

ALO’ers doen sport-ontwikkelingswerk

Willem Oosting (22), vierdejaars Sportmanagement, is op 25 november naar Nicaragua vertrokken om onderzoek te doen voor de sport-ontwikkelingsprojecten van de organisatie Internationale Studenten Ontwikkelingsprojecten (ISOP). ISOP gaat in San Carlos een Buurt Onderwijs en Sport-project (BOS) opzetten waar ALO-studenten aan kunnen gaan deelnemen. In februari reizen **Annemarie Holtman**, **Kirsten Wolthuis**, **Eva Bergsma** en **Lavina Tassebajof** af naar het Zuid-Amerikaanse Bolivia voor het project Ballen voor Bolivia, dat in 2004 werd opgezet door Groningse ALO-studenten. Ze gaan sportlessen geven aan kinderen op de buitenschoolse opvang in La Paz en de lokale bevolking opleiden om de lessen na hun vertrek voort te zetten. De organisatoren zijn op zoek naar sponsors om spelmateriaal te kunnen kopen. Voor twee euro kun je een bal voor de Boliviaanse kinderen doneren via www.ballenvoorbolivia2007.nl.

Bruno Bruins subsidieert ondernemerschap op HG

Angelique van Zuilen, directeur van de stichting HBO-Certificaat Ondernemerschap (HBOCO), ontving op 28 november een cheque van zeventig duizend euro uit handen van **Bruno Bruins**, staatssecretaris van Onderwijs. De overhandiging vond plaats op het Instituut voor Marketing & Management van de Hanzehogeschool, dat een Expertisecentrum Ondernemerschap & Markt heeft dat is aangesloten bij de HBOCO. Vanaf februari 2007 kunnen derde- en vierdejaars van de HG een bijvak (minor) volgen om het certificaat Ondernemerschap te halen. Bruins steunt de stichting omdat het ministerie belang hecht aan het stimuleren van ondernemerschap. ‘Ik schrok me de blubber toen ik las dat maar negen procent van de studenten erover denkt een onderneming te beginnen. Veel te weinig. In de Verenigde Staten wil één op de twee studenten ondernemer worden.’

Rondvraag

Majesteit?

Koningin Beatrix komt naar de Hanzehogeschool om te vieren dat het conservatorium is vernoemd naar Prins Claus. Voel je je vereerd of kan het je als republikein totaal niet boeien?

Renée Meulenbroek (24), vierdejaars Fysiotherapie

‘Vereerd is wat overdreven, maar ik vind het eigenlijk wel leuk. Ik heb wel wat met het koninklijk huis. De symboliek spreekt me aan. Het is ook mooi dat het al zo lang bestaat. Beatrix is voor mij niet per se een sympathieke vrouw, maar ze is geloofwaardig en heeft de uitstraling van een vorstin. Ik vind het goed dat de Hanzehogeschool Prins Claus op deze manier eert. Prins Claus Conservatorium klinkt veel beter dan Noord-Nederlands Conservatorium.’

Suzan Veneman (16), vooropleiding Prins Claus Conservatorium, trompet

‘Volgens mij hebben ze de naam vooral veranderd om financieel te overleven. Nu moet het dan ineens Prins Claus Conservatorium heten, waarschijnlijk omdat ze dan minder snel worden gekort op hun subsidies. Ze zijn nu ineens koninklijk, dan pak je toch minder snel geld af. Ik had best graag naar het concert gewild, ik heb niks tegen het koningshuis, maar ik heb het te druk met mijn andere school. Ik zit nog op het vwo. Ik doe de vooropleiding van het Conservatorium zodat ik volgend jaar een grotere kans maak om te worden toegelaten.’

Janneke Korf (49), teamleider Personeelsmanagement-deeltijd en teamleider SOSA

‘Los van de koningin, ik was sowieso gegaan. Vorig jaar was het concert fantastisch en nu is het programma weer heel gevarieerd. Variaties op het Wilhelmus... ik ben benieuwd hoe ze dat laten klinken. Ik vind het geweldig voor de studenten. Ze verdienen het. Het geeft hun optreden een extraatje. Met Beatrix erbij zit de zaal natuurlijk helemaal vol. Hoewel, de kaartjes zijn op naam. Als je bent verhinderd, kun je je kaartje niet aan iemand anders geven.’

Herman Banus (18), eerstejaars Medisch Beeldvormende & Radiotherapeutische Technieken

‘Prima dat mensen die nieuwe naam voor het conservatorium leuk vinden. Maar mij interesseert het helemaal niks. Beatrix en Willem-Alexander mogen dan misschien sympathieke personen zijn, maar daar gaat het niet om. De koningin heeft totaal geen invloed, het is allemaal puur voor de sier. Het is bovendien niet eens een echt oud koninklijk huis. Als het puur aan mij lag zou ik het hele instituut afschaffen. Een president hoeft er ook niet te komen, we hebben toch een minister-president?’

Wies Scheijen (49), docent Personeel & Arbeid

‘Tenue de ville! Ik heb geen idee wat dat is, maar ik zal het wel moeten dragen. Kledingvoorschrift vanwege Hare Majesteit. Nou ja, iemand zei dat een spijkerbroek ook onder tenue de ville valt. En géén hoeden, géén gala: da’s mij best. Ik wist trouwens niet dat Prins Claus iets had met muziek, maar ik vond hem wel een aansprekende persoon. Een leuk eerbetoon dus, zo’n vernoeming. Maar ik ga voor de muziek. En... het concert is gratis, hè? Vooruit dan maar: in colbert.’

Wouter Bernson (23), tweedejaars International Communication

‘Altijd leuk, zo vaak zien we Beatrix niet in Groningen. Prins Claus vond ik een heel aansprekend persoon. Erudiet en betrokken. Toen ie prins-gemaal werd, was ie ineens van een waanzinnig goede diplomaat gereduceerd tot niks. Het verbaast me niet dat het Conservatorium naar hem is genoemd. Hij had veel op met cultuur. De koningin ook trouwens. Op staatsbezoek biedt ze haar gastheren altijd iets cultureels aan, ballet, klassieke muziek. Toch zou ik bij dat concert niet op mijn plaats zijn. Ze heeft een hele andere smaak dan ik.’

Thomas Kalsbeek (19), eerstejaars Financial Services Management

‘Die nieuwe naam klinkt wel mooi statig. Maar ach, het zegt me niet zo veel. Ik ga niet kijken. Ik ga daar geen tijd in investeren. Aan de andere kant, is het wel leuk dat ze er zijn: Beatrix, Máxima en Alex. Het koninklijk huis hoeft voor mij niet te worden afgeschaft. Veel mensen beleven er plezier aan. Beatrix heeft wel een ouderwetse uitstraling. Voor mij mag ze onderhand wel eens plaats maken voor Willem-Alexander en Máxima.’

‘Beatrix is voor mij niet per se een sympathieke vrouw’

‘Ik hoop voor mijn vrouw Jopie dat ze de koningin goed kan zien’

Jan van Nuenen (48), facilitair medewerker Corpshuys

‘Dat concert is een buitenkans. Mijn vrouw Jopie is nogal koninklijk afgestemd. Alles houdt ze bij. Ze somt zo de namen van de prinsjes en prinsesjes op. Als er een kleintje wordt geboren hebben we binnen de kortste keren een herdenkingskoektrommel in huis. We volgen ook die serie over de Oranjes op zondagavond. Mooi, want er zijn echte oude beelden in vervlochten. Ik hoop voor Jopie dat ze de koningin goed kan zien. Noord-Nederlands Conservatorium vond ik altijd wat regionaal klinken. Het Prins Claus klinkt een stuk, ja hoe zeg je dat... nou, gewoon beter.’

Joanneke Vanderveen (16), vooropleiding Prins Claus Conservatorium, zang

‘Ik vind het wel mooi, die nieuwe naam. Het geeft de school een extra touch, zal ik maar zeggen. Niet dat het eerder geen goede school was, juist wel. Maar nu komt de kwaliteit van de school echt naar voren in de naam. Wat ik wel belachelijk vind, is dat ineens de hele school brandschoon is. Zie je die bank daar? Nu zie je ineens dat ie rood is, eerder niet. Alles is brandschoon gemaakt voor de koningin. Dat mogen ze van mij ook wel eens doen als ze geen hoog bezoek krijgen!’

WIN

Geef je oordeel over de HG en win een dvd-speler

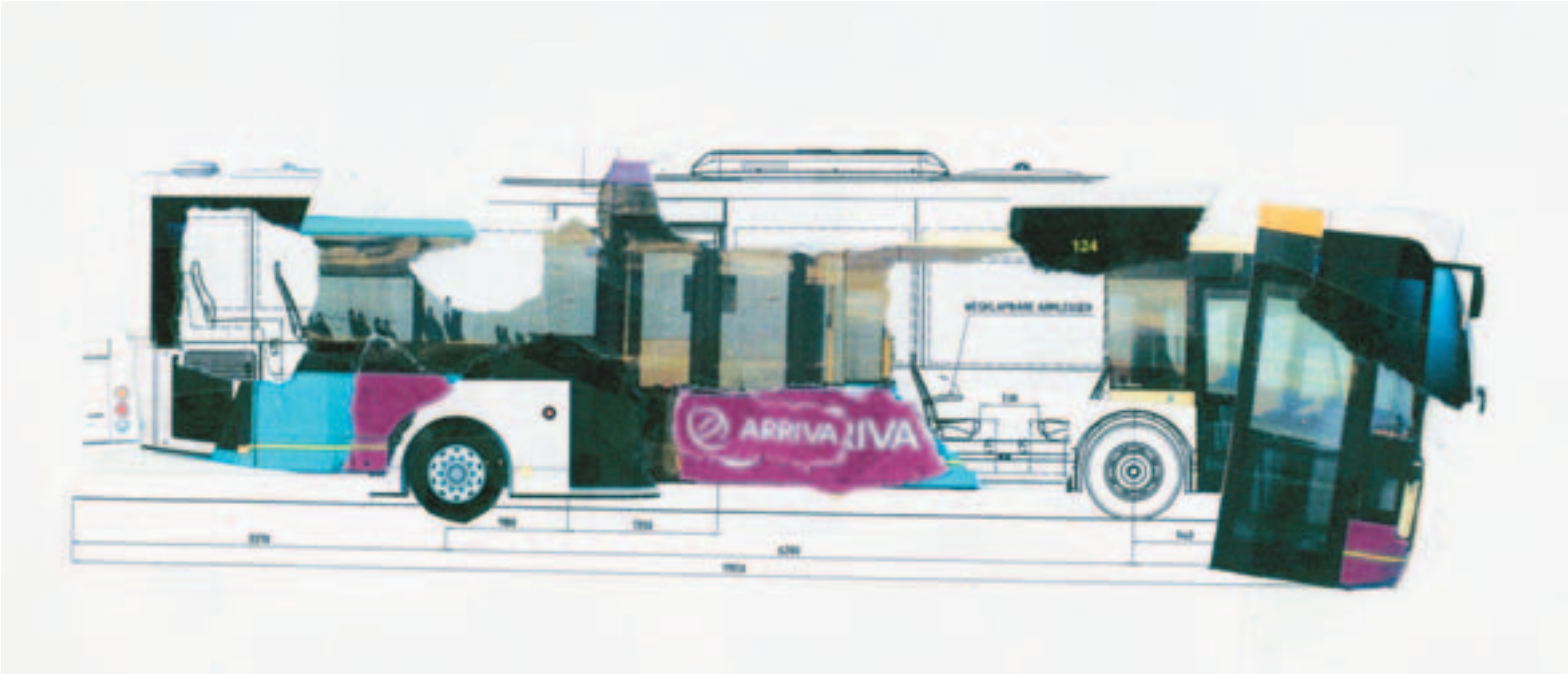

Op maandag 4 december ontvang je via e-mail een link naar de SSA-enquête, het jaarlijkse tevredenheidsonderzoek onder studenten van de Hanzehogeschool Groningen. De enquête vraagt naar jouw oordeel over het onderwijs aan de hogeschool. De uitslagen van dit onderzoek worden gebruikt om het onderwijs te verbeteren, zowel bij de opleidingen en de scholen als hogeschoolbreed. Een samenvatting van de resultaten komt in de Studenten Nieuwsbrief die februari 2007 verschijnt. De naam van de SSA-enquête verwijst naar de

Stichting Studenten Activiteiten (SSA) die enkele jaren geleden het initiatief heeft genomen om de tevredenheid van studenten te meten met een enquête. Omdat het College van Bestuur van de Hanzehogeschool Groningen veel waarde hecht aan het oordeel van studenten in de SSA-enquête is vorig jaar besloten de enquête jaarlijks uit te voeren. Het is belangrijk dat je de enquête invult! Je mening is belangrijk. Tot maandag 18 december heb je nog de tijd. En als je meedoet aan de enquête, maak je ook nog eens kans op een van de vijftien mobiele dvd-spelers die worden verloot onder de deelnemers aan de enquête.

Ontwerp je droombus...

Illustratie Xiao Feng Chiu & Mathieu van der By

Dagelijks vervoeren de vijftig iQliners zo’n twintigduizend scholieren, studenten en docenten door Groningen en Drenthe. Het OV-bureau wil weten wat de wensen van al die reizigers zijn

en heeft daarom deze prijsvraag uitgeschreven. Hoe ziet jouw ideale bus eruit? Bedenk het maar. De ontwerpen moeten wel uitvoerbaar zijn. Maar wat is eigenlijk onmogelijk?

De deelnemers zijn in twee categorieën verdeeld. De jury nomineert twintig ontwerpen. Vervolgens kan iedereen via de website stemmen. Het beste ontwerp zal volgend jaar door Groningen

en Drenthe rijden. Gesigeneerd door de ontwerper. De hoofdprijs in elke categorie is een reis voor twee personen naar Barcelona. Alle genomineerden winnen een i-POD Shuffle. Je kunt je

In 2007 rijdt er een bus met pluche ligstoelen, retrobehang, hoogpolig tapijt, een supersnelle internetverbinding, leeslampjes, muziek, tv, dvd, games, een koffie-automaat, verse broodjes... Tenminste, als dát het winnende ontwerp wordt van de wedstrijd **Ontwerp je iQliner-bus**.

ontwerp insturen tot 31 december. Deelnameformulieren: uploaden op www.iqliner.nl.

Christenstudenten runnen goededoelenrestaurant Happietaria

Bidden voor het eten is een aanrader

Eten voor de minder bedeelden van Darfur, Thailand en India. Dat kan in de Happietaria, het tijdelijke restaurant van christelijke studenten. Bidden voor het eten is een aanrader, zo pover is de keuken. Maar ach, het is voor het goede doel.

Trek het je wél aan. Loesje heeft posters opgehangen in de toiletten van de Happietaria. Tot 21 december kunnen mensen met een hart voor ontwikkelingswerk eten in het voormalige pand van restaurant Ni Hao bij de Herbrug in Groningen. Vrijwilligers van Groningse christelijke studentenverenigingen runnen daar het goededoelenrestaurant Happietaria. De studie Technische Bedrijfskunde van Happietaria-penningmeester **Hans van Roest** staat vier weken op een laag pitje. ‘Het is buffelen’, zegt hij, ‘maar ik twijfel geen seconde: we halen met gemak de zeventig duizend euro. Als we onze kosten daar vanaf halen, houden we zo’n 55 duizend over. De stichting De Wilde Ganzen en de NCDO (de Nationale Commissie voor internationale samenwerking en Duurzame Ontwikkeling, red.) vermenigvuldigen het bedrag met 2,33. Dan heb je zo de 125 duizend waarvoor we hebben getekend.’ Christenstudenten in Rotterdam en Enschede baten deze maand in hun stad ook een Happietaria uit. De Happietaria’s in Leiden en Utrecht doen in het voorjaar hun deuren open. Er staan geen vakmensen in de keuken, dat moeten bezoekers in het achterhoofd houden als ze de Happietaria

bezoeken. Op 27 november, als de redactie van hogeschoolkrant *de HANZE* aanschuift, hebben de studentenkoks hun dag niet. Het eten is zo beneden de maat dat we Happietariagangers aanraden vooraf een kruisje te slaan. De walnotenpasta is redelijk te versmaden, maar de witvis heeft te lang in de pan gesparteld en wat er met de kalfsschenkel is gebeurd is een raadsel, maar het leidde niet tot een culinair hoogstandje. Het is aanzitten voor een goed doel, dat stemt de harten mild. De opbrengst van de Happietaria’s gaat naar onderwijsprojecten in vluchtelingenkampen in Thailand en Darfur. In India zet men van het geld een vaktrainingscentrum op. Hoe mild de stemming ook is, het blijft moeilijk te verkroppen dat de bestelling van één van de tafelenoten wordt vergeten. Tweedejaars Accountancy **Nicoline Schipper** gaat diep door het stof. ‘Ik weet ook niet wat er mis ging. Sorry, sorry, sorry.’ Het ligt niet aan de goede doelen en ook niet aan de goede bedoelingen. En het ligt zelfs niet aan de wijn, maar het gezelschap loopt met een kater naar buiten.

Boudewijn Otten

Open huis in de kliko

Een prachtig gebouw, stelt de één. Te lelijk om los te lopen, meent de ander. Suzanne Stoppels velt het verlossende oordeel. Van binnen is de Toren van de HG oké, maar de buitenkant? Plak er een grote sticker op met het huisnummer en je hebt de ideale biobak.

Voordat ik mijn entree in de stijlvolle ingerichte hal van het gebouw maak, kijk ik angstvallig naar boven. Ik lijd al vanaf mijn prilste kinderjaren aan een pathologische angst voor hoogten. Ik mijd daarom alles dat hoger gaat dan het keukentrapje omdat ik anders door mijn hoeven zak van angst, pure angst! Het imposante gebouw doet me denken aan een fors uit de kluiten gewassen biobak. Plak er een grote sticker op met het huisnummer en je hebt de ideale afvalbak. De gedachte dat ik een enorme kliko ga beklimmen, maakt me nog beroerder dan ik al ben. Daar gaan we dan op deze regenachtige twintigste november. In de lift zoeven we naar de negende etage, waar het College van Bestuur huist in enorme kantoren. Na het aanschouwen van de prachtige vergaderzaal met maagdelijk witte stoelen, weet ik het zeker: mijn collegegeld is dit jaar goed besteed! **Celine uit de Weerd**, één van de organisatoren van de open dag, zegt dat de vergaderzaal het visitekaartje van de Toren is. Het uitzicht is prachtig! Zelfs een acrofoob kan dat niet ontkennen. Een verdieping lager heeft het Stafbureau Marketing & Communicatie het goed naar de zin. Volgens medewerker **Bienette Schimmel** is de sfeer op de afdeling verbeterd doordat de collega’s nu veel dichterbij elkaar zitten dan vroeger. Ook de vergadertafel in het midden van de afdeling is een goede zet geweest. Nadelen heeft de nieuwe behuizing ook, zegt ze. ‘Het uitzicht is

zo overweldigend, dat ik afen toe vaker uit het raam kijk dan naar m’n computerscherm.’ Alle verdiepingen ademen de sfeer uit van minder is meer, veel beton, weinig accessoires. Ze doen een beetje denken aan het gebouw van de techniekopleidingen. Van binnen is de Toren meer

dan oké. Maar de buitenkant? Misschien kan de architect daar nog wat aan doen vóór de officiële opening. Hij heeft de tijd, want die staat gepland in 2008 als ook de rest van de verbouwingen op het Zernikecomplex klaar zijn.

Suzanne Stoppels

Megol Cheragie scant Kirsten Metz. Ihap Awad geeft feedback.

‘Nee, nee, je trui hoeft niet helemaal uit’, zegt **Kirsten Metz** (21), net voordat ik op het onderzoeksbed ga liggen. ‘Alleen het onderste stukje omhoog. Ik wrijf even wat gel op de buik anders komt er lucht tussen de transducer en de huid.’ Ze houdt een plat apparaatje in de hand dat met een snoer vastzit aan een computer. ‘Door de gel glijdt de transducer ook wat gemakkelijker.’ Kirsten runt met twee andere vierdejaars Medisch Beeldvormende &

Radiotherapeutische Technieken een tijdelijke echokliniek in de gezondheidswerkplaats van het Wiebengacomplex. Een echografiestage ging aan de neus van de drie vierdejaars voorbij. Maar ze wilden toch voldoende scanvaardigheid opdoen. Daarom besloten de drie om de echokliniek voor studenten en medewerkers op te zetten. Het is negen uur ’s ochtends. Ik voel me wat slapjes omdat ik niet mocht ontbijten. ‘We onderzoeken ’s och-

MBRT’ers nemen een kijkje in HG-buiken

Drie MBRT-studenten runnen twee weken een echokliniek in het Wiebengacomplex.

Luuk Steemers liet zijn bovenbuik onderzoeken. ‘Draai je maar even om. Als er galstenen in je blaas zitten, kan ik ze zien rollen.’

tends bij onze cliënten de bovenbuik, daar zitten onder meer de milt, de nieren en de lever’, vertelt **Megol Cheragie** (23) die Kirsten feedback geeft. ‘Voor zo’n onderzoek moet je nuchter zijn. Ná twaalf uur kunnen we dat de mensen niet meer aandoen. Die krijgen een echo-onderzoek van de onderbuik.’ Kirsten beweegt de transducer zachtjes over mijn buik. Ze tikt fluorescerende toetsen in. Een groot beeldscherm voor het bed toont wolkachtige zwart-witbeelden. ‘Die zwarte vlekken zijn bloedvaten, dat lichte gebied is de lever’, legt Megol uit.

Kirsten tekent een groen stippellijntje tussen twee punten op het beeldscherm. ‘Ik meet nu de kop van je pancreas, de alvleesklier. Daar staan vaste waarden voor. Als de meting afwijkt, kan er iets verkeerd zijn. Ik maak ook even een foto.’ Ze drukt op een toets en het beeld bevriest een paar seconden. ‘Vorige week hebben we bij iemand een cyste in een nier aangetroffen’, zegt **Ihap Awad** (27), ‘maar dat was al bekend. En we ontdekten bij iemand dat het spiraaltje verkeerd zat. Verder zijn we gelukkig geen gekke dingen tegengekomen.’

Kirsten maakt foto’s van mijn vitale organen vanuit verschillende richtingen. Ihap: ‘Iets wat vanuit de ene hoek ver-

‘Als je patat eet, breekt de gal het vet af en verschrompelt de blaas’

dacht lijkt, kan vanuit een andere hoek iets onschuldigs blijken te zijn. Dat noemen we een artefact of drogbeeld.’ Kirsten stelt intussen vast dat de grootte van mijn rechternier 10,4 centimeter is. Iets kleiner dan de linker. ‘Niks bijzonders’, stelt ze vast.

Nadat milt, nieren, lever, aorta en de onderste holle ader nauwkeurig zijn doorgemeten, is de galblaas aan de beurt. ‘Alleen met een nuchtere maag kun je de galblaas goed bekijken’, zegt Kirsten die goedkeurend op een zwarte ronde vlek wijst. ‘Hij zit nu helemaal vol met gal. Als je patat eet, breekt de gal het vet af en verschrompelt de blaas. Draai maar even op je linkerzij.

Als er galsteentjes in je blaas zitten, kan ik ze zien rollen.’

Het onderzoek is om tien uur voorbij. Megol geeft me mijn eerste kop koffie van de dag en een paar foto’s die tijdens de reis door mijn binnenste zijn genomen. Ik kijk haar vragend aan. ‘We kunnen aandoeningen meestal herkennen, maar we mogen geen diagnoses geven’, zegt ze. ‘Twee docenten bekijken de foto’s die we maken. Mochten er onverhoopt vreemde zaken op staan, dan krijg je vandaag een e-mailtje.’ Het blijft stil die maandagmiddag, ik heb niks onder de leden.

Luuk Steemers

Echografie

Echografie is vergelijkbaar met radar en sonar. Een transducer zendt geluid uit dat ver boven het menselijke gehoor ligt en vangt de teruggekaatste signalen op. Doordat sommige weefsels de geluidsgolven sterker terugkaatsen dan andere, worden organen en zachte weefsels op een beeldscherm zichtbaar.

HG-studenten zien kansen voor Gronings Ebbingekwartier

‘Met hybride winkels alleen red je het niet’

Studenten Bedrijfseconomie en Small Business & Retail Management denken mee over de opbloei van de in verval geraakte Groningse winkelstraten, de Nieuwe Ebbingestraat en het Boterdiep.

Het pand van meubelmakerij **Opmaat** aan het Boterdiep stroomt vol met gemeentepolitici, medewerkers van woningbouwcorporaties, ondernemers, en studenten en medewerkers van de Hanzehogeschool. Ze komen brainstormen over het vervallen winkelgebied rondom de Nieuwe Ebbingestraat en het Boterdiep, het Ebbingekwartier. De twintig studenten Bedrijfseconomie en Small Business & Retail Management en het expertisecentrum Ondernemerschap & Markt hebben hun huiswerk gedaan. Ze dachten na over de plannen van de ondernemers en presenteren op 17 november hun conclusies in Opmaat. Hybride winkelconcepten staan centraal, winkels met twee of meer soorten producten. Een voorbeeld is **Zoup, Zap en Zitten** waar shoppers soep en vruchtensap kunnen drinken terwijl hun achterste geniet van meubels die in de buurt zijn gemaakt. ‘De soep en het sap moeten

drempelverlagend werken. Klanten moeten op het idee komen de meubels te kopen of meubelfabriek te bezichtigen’, verduidelijkt vierdejaars SB&RM **Martijn Geel**, die het werk van de studenten presenteert. De studenten vergeleken het Ebbingekwartier met winkelbuurten in Rotterdam en Arnhem die vroeger met dezelfde problemen kampen en nu met succes een nieuwe koers varen. ‘In De Witte de Withstraat in Rotterdam zie je tegenwoordig veel kleine musea en horecagelegenheden. Het is echt een cultureel gebied geworden’, zegt Martijn. ‘In Klarenbeek in Arnhem zijn leegstaande panden opgeknapt. Afgestudeerden van de Modeacademie beginnen daar allerlei winkeltjes en ateliers.’ Martijn pleit voor een organisatie die, net als in Arnhem, de woningen opkoopt en zorgt voor lage huren. ‘Ook moet een ballotage-commissie bewaken dat er de juiste winkels komen. We hebben geen behoefte aan nóg een videotheek.’

‘We hebben niet kunnen peilen of er voldoende marktpotentieel is’, concludeert Martijn. ‘Maar zeker is dat er een echte publiekstrekker in de buurt

moet komen. De hybride concepten apart zijn niet de enige oplossing. Het gaat om de samenhang.’ Dit is nog maar het begin, zegt docent **Jacques Hartog** na de presentatie. Het werk wordt door een nieuwe groep studenten voortgezet.

Luuk Steemers

Binden en boeien

De Groningse wethouder van Economische Zaken & Cultuur, **Jaap Dijkstra**, toont zich op de brainstormsessie enthousiast over de Hanzehogeschool die de kunstvakopleidingen in het Ebbingekwartier wil vestigen. ‘Dat zou een geweldige impuls geven. Het past ook in het streven van de gemeente om studenten te boeien en te binden zodat ze ook na afstuderen in Groningen blijven. Wij gaan ervoor, al moeten we in het oog houden of het financieel haalbaar is.’

Boterdiep hoek Korenstraat.

Bij de les

Foto: loeXproduXies

Technische Bedrijfskunde, Engineering

In de rubriek Bij de Les steekt een redacteur z’n neus in het onderwijs dat de HG studenten voorschotelt. Boudewijn Otten volgt een Special Guest Lecture Aviation. Het is een reclamepraatje, maar toch wel smullen voor hoogvliegers.

Ach, het komt wel goed met dat idee van één Europees hoger-onderwijssysteem. Als prof. dr. ing. **Bernd Steckemetz** de reis door de tijd van de Hochschule Bremen (HB) voor het voetlicht brengt, is het net alsof je een HG-bobo over de geschiedenis van de Hanzehogeschool hoort babbelen. Allebei heel lang geleden heel klein begonnen (Bremen in 1799), allebei heel groot gegroeid. In 1982 zaten er in Bremen nog maar 3600 studenten in de collegebanken. Nu is het met 8500 studenten inschikken geblazen. Als je van Steckemetz hoort en ziet hoe het Bremer onderwijs is georganiseerd, lijkt het wel of je een elektronische studiegids van de HG doorbladert. Micromodulen van zes punten, mesomodules van dertig punten, metamodules van zeven of acht semesters. ‘Als jullie bij ons een cursus of module willen volgen, kan dat. We hebben goede banden met de HG.’ Een leuke stad is Bremen ook, 1200 jaar oud, 550 duizend inwoners, gezelligheid troef en bedrijvigheid alom. De veertig studenten in lokaal A1.39 van het Techniekgebouw geven geen blijk van bovenmatige interesse voor Steckemetz’ toeristische informatie. ‘En...’, zegt Steckemetz als hij zijn rode laserstraal richt op de projectie op de muur, ‘Bremen is the City of Science!’ Ja, dáár komen de studenten voor. In Bremen kun zo’n beetje alle techniekopleidingen volgen die je maar wilt. En ook in het Engels. Twee van de drie van de zestig HB-opleidingen hebben een officieel internationaal tintje. ‘Als je zo’n opleiding volgt, móet je één of twee semesters in het buitenland studeren. De docenten van onze internationale opleidingen vragen vooraf of ze de lessen in het Duits of in het Engels moeten geven’, zegt Steckemetz die zelf uitstekend Engels

plaudert. ‘Voor onze vliegopleidingen is dat sowieso geen probleem, want vlieg-jargon is toch voornamelijk Engels.’ Steckemetz werkt op het Institut für Aerospace Technology (IAT). De Duitse keuringsinstantie voor hoger onderwijs beloonde het instituut met een bomduiten voor het *ausgezeichnete* programma. Tot in de puntjes uitgeschreven is het in ieder geval. Steckemetz staat stil bij de het eerste jaar. 24 procent van de tijd houden de studenten zich onledig met wetenschappelijke basiskennis, 17 procent van de tijd storten ze zich op technische basiskennis, veertig procent van de uren gaan op aan specialistische technische kennis en 19 procent van de tijd verdiepen ze zich op sleutelvaardigheden als Engels en psychologie (‘heel belangrijk voor verkeersvliegers’). Nederlandse studenten die erover denken een gedeelte van hun studietijd in Bremen door te brengen, moeten van

‘Bremer studenten bouwen tijdens hun opleiding een raket die tot op duizend meter hoogte kan stijgen’

wanten weten. ‘We zijn veeleisend’, roept Steckemetz en hij laat het publiek huiveren, want de prof. dr. ing. meent het: ‘zestig uur per week studeren, twintig uur in de klas en veertig thuis achter de boeken.’ Maar oké, daar krijg je dus wel wat voor. Bremer studenten bouwen tijdens hun opleiding een raket die tot op duizend meter hoogte kan stijgen. ‘We hebben overeenkomsten met drie middelbare scholen. Geschikte leerlingen komen

één dag per week bij ons studeren. Ze mogen ook met een raketje aan de slag. Zo hopen we hun interesse voor techniek aan te wakkeren.’ Pilotoot worden, een jongensdroom. Het IAT heeft piloten van vijf pilotenscholen voor de klas staan. ‘Onze partnervliegscholen accepteren onze onderwijsaanpak. We eisen van de opleiders dat ze regelmatig bij ons over de vloer komen. Hun theorieonderwijs móeten ze bij ons in huis geven.’ ‘Hebben jullie contact met de vliegopleiding van de Hanzehogeschool?’, wil een student weten. ‘Dat staat in de kinderschoenen’, zegt Steckemetz, ‘maar onze ervaringen met de HG zijn zeer goed. Dus ja, we gaan ermee aan de slag.’ ‘Als je een licentie voor privé-vlieger hebt, kun je dan vrijstellingen krijgen?’, vraagt een andere student. ‘Jazeker, maar we leiden wel op tot commercieel verkeersvlieger. Dus stellen we hogere eisen. We bekijken het per persoon.’ Dan stelt een student de vraag die Steckemetz al van Nederlanders had verwacht: ‘Wat kost die opleiding eigenlijk?’ Zijn antwoord doet de studenten met de kleine beurs watertanden. ‘Het hangt van de partner-vliegschool af, maar reken maar op 65 tot 70 duizend euro.’ ‘Da’s mooi weinig’, mompelt een eerstejaars Technische Bedrijfskunde als hij naar de koffie op de gang slentert. ‘In Eelde moet je een dikke ton neerleggen. Ik kan het weten, ze hebben me dit voorjaar afgewezen.’ In Bremen zien ze de jongen ook niet verschijnen. ‘Nee, die vlieger gaat niet op. Die zestig uur per week kan ik wel aan’, zegt hij, ‘maar Duitsland? Nee, echt niet.’

Boudewijn Otten

Interview

Vierdejaars International Technology Management **Niels Tolboom** (22) draaide op voor de organisatie van het International Seminar Engineering dat op 20, 21 en 22 werd gehouden in het gebouw van de techniekopleidingen op het Zernikecomplex.

‘Vlak voordat ik vorig jaar in Duitsland zou meedoen aan een management game, liep ik een meniscusblessure op. Zomaar, in de laatste minuut van de voetbalwedstrijd Knickerbockers 5 tegen Weetikveelsterveen. Daardoor moest ik nog ergens twee studiepunten inhalen. Ik heb vwo gedaan, dus kan ik snel door de studie heen. Afijn, de organisatie van dit seminar leveren me die punten op, dus het was: ja, ik doe het. ‘Ga d’r maar aanstaan. Een stuk of veertig buitenlandse gasten en achthonderd studenten tweeenhalve dag bezighouden. Kijk, als je die studenten vrijlaat in hun keuze, wordt het een chaos. Je kunt het ook niet maken om iemand uit Finland een college te laten geven voor anderhalve man en een paardenkop. Ik heb de studenten van de vier opleidingen nummers gegeven en zo groepen samengesteld. Dan leren ze ook nog eens mensen van andere opleidingen kennen, hoop je dan maar. ‘Het buitenland trekt me. Misschien niet om te emigreren, maar de komende jaren wil ik zeker wat van de wereld zien. In ons tweede jaar gingen we met z’n tiene naar de Polytechnic van Oulu, zo’n beetje de laatste behoorlijke stad in het noorden van Finland. Magistraal was dat. Voor allemaal, dat clubje is nog steeds een clubje. We hebben iets bijzonders met elkaar: Oulu. ‘Ijshockey! Het is net zoiets als voetbal hier. Overal heb je ijsveldjes. Ik heb het in Oulu echt een beetje onder de knie gekregen. Hoewel, we speelden vooral onder elkaar. Als we tegen Finnen speelden werden we met huid en haar opgevreten. Tik-tik-tik en de puck lag alweer in het netje. Goed dat die jongens zijn! ‘In februari ga ik naar Edmonton. Ja-ja, van de Oilers, vorig jaar nog finalist in de Stanley Cup. Wat er ook gebeurt, ik ga zeker naar één wedstrijd. Weet je, ik ben geboren in Edmonton. Maar mijn ouders vertrokken nog voor m’n eerste verjaardag. Vier jaar geleden was ik er al eens. Met m’n ouders. Voor hen was het een sentimental journey. En voor mijn zus en ik... we hebben onze ogen uitgekeken. Wat een natuur, een uitgestrektheid, die rust. Machtig! En we hadden mazzel: ik ontmoette mensen die al twintig jaar de wens hebben om eens een beer tegen te komen. Twintig jaar vergeefs op pad. En wij? Op dag één zagen we er al een paar. We zaten gelukkig in de auto, want lieverdjes zijn het niet. ‘Ik heb me helemaal gek gemaïld en gebeld om een stageplaats in Canada te bemachtigen. Uiteindelijk viste m’n moeder een mailadres van internet van iemand die ze nog van vroeger kende. Toen was het heel snel geregeld. Ik ga werken bij **Sigma3 Engineering**, een klein oliebedrijf. Een planningssysteem voor werknemers opzetten, vergunningen regelen voor de bouw van installaties. Dat soort dingen. Maar ik ga ook mee op field trips. Die olie-installaties liggen enorm ver van het hoofdkantoor, soms wel driehonderd kilometer van Edmonton. Dat bedrijf heeft een trouble shooter, een jongen die de installaties afgaat om problemen op te lossen. Dat is uren met een four wheel drive door bos en veld. Ik mag met hem mee. Man, ik kan eigenlijk niet wachten voor het zover is. ‘In Canada zijn ze buitenlanders gewend. Logisch, ze hebben heel veel werk en een tekort aan arbeiders. Ook lui die in korte tijd veel geld willen verdienen. Echt een moneymakerssfeer, verwacht ik. Tegelijkertijd is het een sociaal land. De gemeenschapszin is groot, mensen staan voor elkaar klaar.’

Study trip

Gray cities, weird food, L

Thirty students of International Communication recently returned from a study trip to China. They climbed the Great Wall, visited the Forbidden City, and more.

Four students describe their impressions.

VERA GRASS (26),
from Germany, fourth-year International Communication

What did you expect?
'I thought I would see temples and pagodas and bright colours everywhere.'

Was it like that?
'Not at all. The cities are all grayish and dull brown. Skyscrapers everywhere. That came as a bit of a disappointment. The traditional China had completely vanished. Such a pity that the Chinese give it up so easily. They destroy their history for a westernized ideal. Fortunately, we also went to the island of Putuoshan. The traditional China is still there, temples and old buildings. The atmosphere was calm and peaceful, and the view from the hills over the sea and lots of tiny islands was breathtaking.'

What made the strongest impression?
'The first dinner with our Chinese student buddies. We were sitting at a big table and in the middle was this amazing quantity of food. All the dishes looked extremely nice and I got very hungry. But when the Chinese students explained what it was my

appetite became less. There was weird stuff like ox stomach and cow tongue. I could not bring myself to eat. A lot of the food was extremely nice, though, especially the vegetables.'

Biggest surprise?
'I expected introverted people, but the Chinese turned out to be very outspoken and open-minded. At the same time the feeling that there is more behind what people say remains. You feel something remains hidden.'

Could you live in China?
'No. I liked the trip a lot and I would like to learn more about the collectivist thinking of the Chinese. Westerners have become much too individualistic. We need a lot of personal space. Chinese students share their room with four to six mates. I even had problems sharing a room with one person. But I do not think I could get used to the way everything is structured. There is no spontaneity. You always have to control your emotions. I could not hug my boyfriend when I felt like it.'

The Forbidden City.

Programme
From 29 October till 11 November some thirty students and five staff members of International Communication took part in a programme offered by Nankai University in Tjanjin, an important seaport town with ten

million inhabitants, an hours's drive from the capital Beijing. At the start of the Nankai University programme twenty students had already spent a week in China, traveling all over the country, and visiting places of interest like the Chinese Wall, the famous Terracotta

Army, Shanghai and the temple island of Putuoshang off the coast near Ningbo. The Nankai University programme consisted of a substantial number of lectures about Dutch, European and Chinese education and debates with Chinese (buddy) students about cultural

JOEY TUALENA (24),
from the Netherlands, third-year student of Communication Systems, Multimedia & Design, participated in the International Communication minor in his spare time

What did you expect?
'I wanted to know more about Chinese life and culture and I wanted to see the old and new architecture. Last year I did a lot of research on China. And I was curious how I would survive in Shanghai and Beijing.'

Was it like you expected?
'Yes, but some things were completely different. I thought Chinese people were strict, straightforward and there would be a lot of rules. But it was so chaotic! The traffic, for instance. Everybody follows their own rules. In Holland you would see a lot of middle

fingers! The noise is incredible. And you have to have a lot of patience. Things are going really slow when you are a tourist. But Chinese students work very hard. They were tired, I saw them sleeping during classes.'

What made the greatest impression?
'I climbed the Great Wall and walked on it all alone. At the end of the afternoon all tourists were gone. It felt like standing on top of the world.'

Biggest surprise?
'The short time the Chinese needed and the huge amounts of money they

invested to build up Teda, a very big economic developing area with a port next to the University of Tianjin. The traditional food came as a shock. I didn't ask what was in it all the time and tasted everything, but I was a little bit shocked finding heads and legs in the chickensoup. I don't understand how Chinese people stay so skinny, eating such huge portions of food.'

Would you like to work in China?
'I think for a while I would like that. An internship at Teda or Shanghai would be nice.'

to China

Breathtaking landscapes

Wall, saw the Forbidden City, visited companies, attended lectures and had emotional debates with Chinese students.
sions of the largest country in Asia.

Foto: Pepijn van den Broeke

differences. In addition students visited local government institutions and businesses. They also went to Beijing on two occasions where they had the opportunity to see the Forbidden City, the ING headquarters and the European Chamber of Commerce.

The students also worked on funded projects for Dutch companies, for instance finding potential trade partners. ‘They succeeded very well in that in a number of cases’, lecturer Erik Kostelijk says. ‘A manufacturer of pedicure supplies already inquired when they could

start doing business. We definitely want to continue international trips like these. They provide a unique opportunity for students to learn about non-western cultures.’

WANG FEI (26)

from China, fourth-year student of International Communication, initiator and manager of the China Connection Project

What did you expect?
‘On a cultural level I had great hopes of getting rid of miscommunication between the people of the countries. To make friends and get along well. I wanted the students to see life as it really is in China. Another goal was to establish a network between the two universities.’

Did the expectations come true?
‘Too much to realize all of it in two weeks. Our group communicated a lot with Chinese people. We tried to get rid of stereotypes like the one that all Chinese people eat cats and dogs. Some do, yes, but on the other hand, before I came here I thought all Europeans

ROBERT WESTER (23)

from Aruba, fourth-year International Communication

What did you expect?
‘I expected crowded cities and clear skies, even though I knew about pollution in China.’

Was it like that?
‘The cities were less crowded than I expected, but when I saw the pictures I had taken after we returned, it looked really crowded. And the sky was really foggy. In the cities you have no open views like you have here.’

What made the strongest impression?
‘Our visit to the Great Wall. The steps are really big. Walking them is really tough. There are people who walk the whole length of it, 7200 kilometers. I think that’s amazing. Building that wall is a colossal achievement. I felt an enormous respect for the builders.’

Biggest surprise?
‘People go all the way to help you, even though they can hardly communicate with westerners. We had some blond people in our company. They drew huge crowds. It must be like that if you are a movie star. What also surprised me

was the haggling. You have to bargain all the time even for a hotel room. In the beginning it’s hard. I wanted to buy chopsticks and napkins. One of the Chinese student buddies advised me to offer a tenth of what was asked. I did so, feeling bad, I thought the shopkeeper would be offended. After all the sticks looked really nice. But he wasn’t angry at all. In the end I got them at a much lower price.’

Could you live in China?
‘Yes. If I could I would go back in, say, a year. I’m enormously fond of good food. The Chinese kitchen is absolutely superb. I hardly eat vegetables here. But in China I really enjoyed the vegetarian dishes. But apart from the culinary aspect I think China is a big puzzle. It would be a great challenge to find some of the missing pieces.’

Rina Tienstra and Luuk Steemers
Foto’s : loeXproduXies

speak English, look the same and are slow and romantic. When I travelled around and studied in Barcelona for instance, I recognised that wasn’t true at all.’

What made the strongest impression?
‘When the airplane landed on Chinese soil, everybody was applauding.’

Biggest surprise?
‘A guest speaker from the Netherlands, working in China, gave a presentation about the cultural differences between the Netherlands and China. He made some jokes about it. Afterwards the Chinese students asked questions and even started crying. They felt really

offended. I think the Chinese students thought he was impolite. Both sides got a little bit angry. Maybe I would have felt offended too three years ago, but now I think we learn by misunderstanding and miscommunication. Your opinion is not the be-all-and-end-all. Situations crack attitudes. Think globally, act locally was our motto in this project.’

Would you like to work in China?
‘I hope I will work both in Europe and China. I would like to do diplomatic work as well. For a start I will do an internship in the marketing department of the European Union Chambers Community in Beijing in January.’

Foto: Robert van der Molen

Imre Mul [20]

Goede herinneringen aan de middelbare school?
‘We zaten in de Natuur & Techniekklas op de OSG Sevenwolden in Heerenveen. Het was de ergste en de raarste klas waar ik ooit in heb gezeten. Wat heb ik daar gelachen. Altijd ouwehoeren. Het was gewoon een sport om ten koste van alles zoveel mogelijk lol te maken.’

Dus je doet een technische studie?
‘Mwaaaw... een beetje technisch. Ik ben derdejaars Human Technology. Op de middelbare school kwam ik er al achter dat techniek niet mijn sterkste punt is. Ik ben toen ook geswitcht naar Natuur & Gezondheid. Beetje biologie erbij, dat ligt me beter. Ik ben een betere verkoper dan een techneur.’

Wat verkoop je dan?
‘De krant op straat. Nee, niet de daklozenkrant, ha ha! Volkskrant, Trouw, NRC, soms NRC Next.’

Is dat niet hartstikke moeilijk?
‘Je doet het niet zomaar even. Je moet natuurlijk niet als zo’n irritante verkoper overkomen, maar daar ben ik in getraind. Je leert hoe je klanten aanspreekt. “Goedemorgen, mevrouw...”’. Ach, dan heb je eigenlijk al direct contact.’

Wat spook je in het weekend uit?
‘Dan ga ik naar de film of huur een dvd’tje. The Shawshank Redemption is mijn favoriete film aller tijden. Een Stephen King-film over het leven in een conservatieve Amerikaanse gevangenis. Crash met Matt Dillon en Sandra Bullock mag je ook niet missen. Het verhaal volgt een groep mensen van verschillende afkomst in de straten van Los Angeles, terwijl hun levens elkaar kruisen. Ik ging op vrijdag naar de film en vond ‘m zo intrigerend dat ik op zaterdag wéér ging. De tweede keer zag ik weer hele andere dingen. Maar sinds kort heb ik er nog een hobby bij!’

Vertel, vertel...
‘Stijldansen. Iedere dinsdag, bij de Blue Toes. Ik vind het leuk! Echt superleuk. Het is niet gekomen door Dancing with the Stars ofzo, daar vind ik helemaal niets aan. M’n ouders dansten vroeger ook.’

Vaste partner?
‘Anouk, mijn vriendin is ook m’n danspartner. Het leukst vind ik de cha-cha-cha en de quickstep, die hebben we het meest geoefend en dan ken je meer passen.’

Blauwe tenen?
‘Ik niet, Anouk staat nooit op m’n tenen.’

Welke vraag stellen we de volgende keer aan wie?
‘Vraag mijn neef René Wagenaar maar eens hoe het met zijn hobby roeien in Groningen gaat.’

Loes Vader

One of those days

*‘You know I woke up this morning and my head was sore
From too many good times from the night before
So I got out of bed and I stumbled on the floor
And I had to say just one of those days,
just one of those years, just one of those lifetimes’*

Phil Ochs bedacht op een ochtend dat het zijn dag niet was. Gek genoeg voelde ook ik dat afgelopen dinsdag mijn dag absoluut niet kon zijn. Zonder daar ook maar enig reden voor te hebben. Hoewel mijn dinsdag als alle andere dinsdagen begon met het wakker worden, zodat ik zeker wist dat ik niet per ongeluk in mijn slaap een zachte dood was gestorven. Toch was het mijn dag niet. Ik kreeg een heel apart gevoel van binnen (net als in het liedje van Corrie, maar dan anders) en een onheilspellend gevoel werd zich van mij meester. Maar omdat ik een rationeel denkend mens ben en ik geen last had van een kater, besloot ik er toch wat van deze dag te maken. Bovendien had ik eigenlijk wel zin in een dagje het lot

tarten. Helaas werd mij dit bijna fataal. Zowel de ochtend als de middag verliep rustig. Toen brak de avond aan. Na een radioshow vol olijke en gezellige onderwerpen (ja, ik werk tegenwoordig bij OOG) is het tijd om naar huis te gaan. Snel nog even langs een niet nader te noemen supermarkt om pizza’s te scoren (ik bedoel, een mens moet toch eten). Vervolgens praatte ik op de bank met de vrienden na over het lot. Hadden we dit in een andere volgorde gedaan, dan had het gesprek ons gered van het onheil dat het pizza’s bakken met zich mee bracht. Het was mijn dag niet, dus deden we dit uiteraard in de eerst beschreven volgorde. De oven waarin de pizza’s gebakken moet worden is er één uit het jaar 600 v. Chr.

en werkt ook als zodanig. Bij het ontsteken van het vreugdevuur, haperde het onding en zorgde voor een kleine gasophoping. Achterlijk als ik ben, ontging mij dit waardoor bij een tweede aansteekpoging het vonkje van de aansteker alle gas in de oven deed ontbranden. Jammerlijk dichtbij stond ik, waardoor ik nu een gehavend gezicht heb met ontbrekende wenkbrauwen. Ook mijn linkerhand werkt even niet meer. Het enige wat ik kon uitkermen na het clichématige Godnakendegloeiendetyfyskutzooi was, ach: ‘Just one of those days!’

Suzanne Stoppels

WIN Hanze geeft drie boeken weg

Cool! Maar hoe werkt het?

Hoe werkt een i-Pod eigenlijk? Kun je je hond beter begrijpen met een huisdiervertaler? Wat is neonlicht eigenlijk? Hoe blijft een motorfiets in evenwicht?

Een leven zonder techniek kunnen we ons allang niet meer voorstellen. De meeste apparaten om ons heen zijn zelfs al zo vanzelfsprekend dat we vaak geen idee hebben hoe ze werken. Cool! Maar hoe werkt het? geeft, met behulp van prachtige illustraties en foto’s, op een simpele manier uitleg over de meest uiteenlopende zaken die ons moderne leven beheersen. Zo’n honderd moderne apparaten en ontwikkelingen, van antibiotica tot zonnecel, worden op een heldere en bondige manier uitgelegd. En zeg nu zelf, wie wil er nu niet weten dat je prima onder water

kunt lassen, of dat een zwarte doos eigenlijk meestal rood is?

De Hanze mag drie exemplaren van Cool! Maar hoe werkt het? weggeven! Interesse? Stuur dan een e-mail naar: huzzel@org.hanze.nl.

Laatst hieven z’n P&A-collega’s het glas op Jozef Bergsma. Vanaf 1 november is ie gepensioneerd, éx-docent. ‘Nee, ik ben het onderwijs nog steeds niet kwijt.’

Oosterbeek, 1963. Oeps! Van de lopende band van conservenfabriek Veluco kletteren groentenblikken op de grond. Een wakkere medewerker rent naar de knop die de band kan stopzetten. Hij drukt. Belgerinkel schalt door de fabriekshal. De negentienjarige **Jozef Bergsma** ziet collega’s op de klokkenluider toesnellen. Ze geven hem z’n vet. ‘Dat had hij niet mogen doen, die knop indrukken’, grinnikt Bergsma. ‘Dat was niet zijn bevoegdheid... Veluco! Ik voelde me er **Charlie Chaplin** in de film *Modern Times*. De mens als onderdeel van de machine.’ De nu 62-jarige Bergsma wil de arbeidsomstandigheden in het heden-daagse onderwijs niet vergelijken met

de toestanden bij Veluco. ‘Maar ik zie parallellen. Als ik vlak voor het tentamen ontdek dat de studenten vragen over de stof hebben, wil ik die graag beantwoorden. Vroeger gaf ik dezelfde dag nog een extra les. Nu is dat bijna onmogelijk. Je moet eerst van het kastje naar de muur om een lokaal te plannen.’ Jarenlang speelde Bergsma met zijn tentamens in op wat studenten in de laatste lessen naar voren brachten. ‘Het kan niet meer, ik moet de tentamenopgaven twee weken van tevoren inleveren, anders heeft de repro geen tijd om ze te kopiëren. Je past je aan. Regels bepalen uiteindelijk het gedrag.’ De in 1944 in Den Haag geboren Berg-

Bij het afscheid van Jozef Bergsma, docent Personeel & Arbeid

Het droeve lot van de Veluwse conservenfabriek

sma spreekt in de tegenwoordige tijd, alsof hij nog steeds voor de klas staat. ‘Ik ben het nog niet kwijt’, zegt hij in zijn bovenwoning waarvan de ramen uitzien op Noorderhaven en de Oude Kijk in ’t Jatstraat. De lange wand doet denken aan die in een café, bespiegelde muren verdubbelen glazen en zorgvuldig verzamelde artdeco-spullen. Het is gerieflijk warm, de grijze kat snort op de stoel.

Op 1 november ging Bergsma met pensioen. In café Havenzicht hieven de collega’s van de opleiding Personeel & Arbeid hun glazen. Dat was het dan, bijna 34 jaar docent, bijna 34 jaar hoger beroepsonderwijs. ‘Als ik ’s ochtends wakker word, duurt het even voordat ik doorheb dat ik de hele dag voor mezelf heb.’ In 1973 werd Bergsma na zijn studie MO-Geschiedenis docent Sociale & Economische Geschiedenis aan de Academie voor Sociale & Culturele Arbeid. ‘De opleiding stond in

de kinderschoenen. Het vak stond in de kinderschoenen, en ikzelf ook. De maatschappelijke betrokkenheid was enorm. Laatst kwam ik een student tegen die lid was van de Jonge Socialisten. Een witte raaf. In de jaren zeventig was je dat als je géén lid was van een politieke partij.’ Arbeidsverhoudingen vormden de rode draad in Bergsma’s docentenbestaan. Duizenden boeken las hij erover. Druk beduimeld staan ze in propvolle boekenkasten in de woonkamer en de gang. ‘Dit is nog lang niet alles’, zegt hij beduusd, ‘de meeste staan boven op mijn werkkamer.’ Hij las het overal en steeds weer: het gaat goed met organisaties als de werknemers tevreden zijn. ‘En ze zijn tevreden als het werk gevarieerd is, als ze hun creativiteit erin kwijt kunnen, als ze zelf kunnen beslissen en als de sfeer past bij de wijze waarop mensen in de maatschappij met elkaar omgaan. Een dictatoriaal bestuurd bedrijf zal in

democratisch Nederland weinig succes hebben.’ Een Nederlandse werknemer kan een zekere mate van regulering wél aan, weet Bergsma. ‘Maar het moet hem niet afleiden van zijn belangrijkste taak. Dat zie je de laatste tien jaar dus gebeuren in het onderwijs en de zorg. Het gevolg is onvrede, een hoog ziekteverzuim, een stijgend verloop, de-loyaliteit en zelfs sabotage. Aan de lopende band bij Veluco gooide men zo af en toe een blik om, de chef zette de band stil en als de bel rinkelde, draaide iedereen een sjekkie. Medewerkers belonen overregulering en standaardisering met onverschilligheid.’ Hij zucht. ‘Laat we dat alsjeblieft voorkomen in het hbo! Veluco is ook lelijk op de fles gegaan.’

Boudewijn Otten

Vinyl Frontiers kent geen grenzen

Popacademiestudent maakt beats voor Amerikaanse rappers

Myspace biedt een wereld aan mogelijkheden voor muzikanten. The Arctic Monkeys verkregen via Myspace wereldfaam. Popacademiestudent Thijs Vermeulen (22) gebruikt dit wereldwijde netwerk ook om zijn hiphopbeats te slijten. Het bracht hem in contact met de Amerikaanse rapper Cyrus en zelfs bijna op visite bij Jay-Z.

Voor meer info, check: myspace.com/vinylfrontiers myspace.com/cyruuuuus 10kilobeats.com

‘Het leek allemaal zo mooi, Cyrus had contact met een zusterlabel van Atlantic en hij kwam zelfs met het verhaal dat we een luistersessie bij Jay-Z zouden krijgen. Een A&R man van Def Jam (hiphoplabel waar Jay-Z directeur van is, red.) had Cyrus gehoord en was onder de indruk. We zouden uitgenodigd worden, maar hebben al een tijdje niks meer gehoord. Jay-Z zal het wel te druk hebben. Hij heeft nu zelf een nieuwe plaat uit, heeft net getoerd en moet andere artiesten promoten de komende tijd. ‘Gelukkig hebben we genoeg te doen. Voor mij is de mixtape die we met Cyrus hebben gemaakt alweer oud nieuws. Ik heb Cyrus vier jaar geleden ontmoet via internet. We hebben elkaar nog nooit echt gezien, maar sindsdien werken we samen. Ik mailde hem wat beats, maar ik hoorde lange tijd niks terug. Hij moest naar Afghanistan, vechten voor het Amerikaanse leger. Anderhalf jaar geleden nam hij ineens weer contact op. Hij stuurde zijn raps op, ik heb

samen met een vriend van me, DJ Irie, de boel gemixed en zo is *The Don Streat Theory* ontstaan. De cd is al bijna een jaar af, we hebben lang gezocht naar een distributeur, maar de grote labels reageerden niet. Nu brengen we hem binnenkort zelf maar uit.’ ‘Vinyl Frontiers heb ik drie jaar geleden opgericht met een vriend van me, Delfo Pinto. Ik zit veel op Myspace te netwerken, onze beats proberen te verkopen aan Amerikaanse rappers. Daarnaast zitten we in 10kilobeats, een collectief van Groningse hiphopproducers. We proberen subsidies los te krijgen om clinics aan jongeren te kunnen geven en nieuwe apparatuur aan te schaffen. Dat is allemaal leuk, maar uiteindelijk wil ik echt geld gaan verdienen met mijn muziek. Niet makkelijk, zeker niet als je alleen lokaal werkt. Internet is wat dat betreft te gek. Het geeft je de kans om verder te kijken dan Nederland.’

Chris Wind

Delfo Pinto (l) en Thijs Vermeulen aan het werk in de Bumrush studio aan het Boterdiep.

Foto: Pepijn van den Broeke

Agenda

De Agenda is bestemd voor studenten- en personeelsactiviteiten. Informatie voor de uitgave van donderdag 14 december kun je mailen naar de.hanze@org.hanze.nl. De deadline is donderdag 7 december.

ACLO STUDENTENSPOORT
Studentenwintersport. Inschrijvingen sluiten op **2 december**. Voor 319 euro tien dagen skiën of snowboarden, dat mag je niet missen! Op **26 januari** vertrekken we met 1000 studenten naar Risoul, een wintersportdorp in het zuiden van de Franse Alpen. Op zondag **4 februari** komen we terug. Er zijn meer dan 60 liften en 170 km aan pistes. De reis is inclusief een 7,5-daagse skipas, een royal class busreis, maaltijdpakketten, ludieke activiteiten en natuurlijk de themafeesten. De Nederlandse Skikampioenschappen zijn ook in Risoul. Info: www.studentenwintersport.nl.

DE CAST

Dr. Johnny Love en **MC Aldrin** geven **woensdag 13 december** twee fantastische shows weg op de HG. Een mengeling van comedy, zang en human beatbox. Dr. Johnny Love en MC Aldrin zijn bekend van hun optredens met Ali B. 11.00 uur op de Brink van de Hanzeborg en 13.00 uur in de kantine van het Wiebengacomplex. Check: www.hanzecast.nl.
Lunchconcerten van 11:45 tot 12:45 uur.
Dinsdag 5 december - Minerva - Tweed'n Sneakers - (Boegaloo). **Woensdag 6 december** - Hanzeborg - PCC Soulband (Soul). **Dinsdag 12 december** - Wiebenga - Jonge Gasten (Soul/Jazz, grooves). **Woensdag 13 december** - Economie - Siel (Acoustic Soul). Meer informatie op www.hanzecast.nl

STUDIUM GENERALE GRONINGEN
Vrijdag 1 december - *DwarsDiep-Debat - Hoge en lage cultuur* - over **Brood, Beethoven** en **Bauer**. Vraag de gemiddelde student of intellectueel te kiezen tussen de Champions League en het Zwanenmeer en tien tegen één dat de voorkeur uitgaat naar het voetbal. Erg? **René Boomkens, Elsbeth Etty, Aad Meinders, Stijn Reijnders** en **Stef Blok** debatteren over de vervagende grenzen tussen hoge en lage cultuur. 20.00-22.00 uur, Groninger Museum, toegang gratis.
Donderdag 7 december - *Studentendiscus-siecafé* - *God en/of Darwin - Strijd tussen geloof en wetenschap*. Intelligent Design is de theorie die ervan uitgaat dat de evolutie en

de wereld zo complex zijn dat ze niet vanuit toeval zijn ontstaan maar dat ze het werk van een intelligente 'ontwerper' zijn. Wat is de relatie tussen geloof en wetenschap? En waarom wordt er van beide kanten zo fel gereageerd? 20.00 uur, USVA, Munnekeholm 10, gratis.
Maandag 11 december - *Everything you always wanted to know about...* **Giuseppe Verdi. Huub van 't Hek.** Nabucco, La Traviata, Rigoletto, Otello, Aida, het is slechts een greep uit het rijke oeuvre van een van de grootste operacomponisten: Giuseppe Verdi. 16.30 - 17.30 uur. Harmoniecomplex (onder de bogen), Oude Kijk in 't Jatsstraat 26, toegang gratis.

Dinsdag 12 december - *Advocaat van de uitzichtlozen* - over *tbs* en levenslang - **Mr. Wim Anker**. Het uitgangspunt van ons strafstelsel is dat iemand in beginsel terugkeert in de samenleving, maar dit geldt niet voor een toenemende groep uitbehandelde *tbs*'ers. Wim Anker, advocaat en strafpleiter, staat twintig à dertig *tbs*'ers bij die waarschijnlijk nooit meer vrij komen. Hij bekritiseert de verharding van het Nederlandse strafstelsel. 16.30 - 17.30 uur. De Brink, Hanzeborg, Zernikecomplex, Zernikeplein 23. Toegang gratis.
Dinsdag 12 december - *Ontregelde geesten* - *Ziektegeschiedenissen* - **Prof. Douwe Draaisma, Alois Alzheimer, James Parkinson, Hans Asperger, Sergei Korsakov** zijn van mensen veranderd in namen die verwijzen naar een ziekte, syndroom of autistische aandoening. Wie waren zij, wat ontdekten ze en wie waren hun patiënten? 20.00 uur, Boekhandel Selexyz Scholtens, Guldenstraat 20, Groningen

Woensdag 13 december - *Filmklassiekers* - *The Seven Samurai*. Het 16e-eeuwse Japan wordt geteisterd door plunderende soldaten. Een bewoner van een bedreigd dorp zoekt bescherming bij samoerai. Al vrij snel heeft hij zes ridders bij elkaar die bereid zijn de klus te klaren. Onderweg naar huis dringt zich een rare snuiter aan hen op die dolgraag wil helpen. Inleiding: Janny de Jong, historica en RUG-docent Japankunde. 20.00 uur, Filmtheater Images, Poelestraat 30.
Informatie: Studium Generale Groningen, Kleine Kromme Elleboog 7a1, tel. (050) 363 5463, www.rug.nl/studium.

GSp
Studentencentrum voor levensbeschouwing en maatschappij.
Straatpastoraat voor dak- en thuislozen. Straatpastor Talitha Frohn over wat het betekent om dakloos, thuisloos of verslaafd te zijn en wat je voor iemand kunt betekenen als het leven eigenlijk te zwaar is. **Maandag 11 december** - 20.00 uur.
GSp-cursus-eindfeest - donderdag 14 december - vanaf 21.00 uur. Info op de GSp-site.
GSp-filmhuis - *As It Is in Heaven*. In deze Zweedse film keert de wereldberoemde maar eenzame en ongelukkige dirigent Daniel Daréus terug naar zijn geboortedorp en wordt dirigent van het kerkkoor. Warm melodrama over bekrompenheid, persoonlijke bevrijding en liefde. **Donderdag 14 december**, 20.00 uur, toegang: gratis!
Persoonlijk gesprek - Severien Bouman 3112744, Joop Butti 06-22239828, Anja Diesemer 3061039, Tiemo Meijlink 5792805 of Matty Metzlar 0595-528775.
Oecumenische Vieringen Martinikerk - 3/12 - 11.30 uur A. Diesemer - 17.00 uur J. Hamstra. 10/12 - 11.30 uur: S. Bouman - 17.00 uur: S. Bouman (= Engelse vesper). GSp, Kraneweg 33, tel. 050 3129926/ www.gspweb.nl/ info@gspweb.nl.

USVA FILM

Dinsdag 5 december - **Coming Soon**. De documentaire Coming Soon geeft een impressie van de filmindustrie in Nigeria, alias 'Nollywood', die qua hoeveelheid geproduceerde films (na Hollywood en Bollywood) de derde van de wereld is. Het land kent een opmerkelijk fenomeen: de homevideo. Jaarlijks worden er tussen de duizend en tweeduizend speelfilms geproduceerd op video, met budgetten van maximaal vijftienduizend dollar, direct voor de huiskamer. De kwaliteit is naar onze normen bedroevend, maar onder Nigerianen zijn ze razend populair. Regisseur Alexander van der Meer volgde voor Coming Soon twee succesvolle regisseurs, Lancelot Oduwa Imasuen en Zeb Ejero, bij hun werk. Hij nam een kijkje in 'Africa's leading Filmschool' in Lagos, met een bibliotheek zonder boeken, en bezocht de Action Academy, waar met volle overgave in Movie Magic getraind wordt. Ook bevat Coming Soon beelden van de belangrijke theatertraditie in Nigeria, waar de homevideo min of meer uit voortgekomen is. Munnekeholm 10, Groningen, aanvang 20.30 uur.

11. 06-55820667. ashtanga_groningen@hotmail.com. www.poweryogagroningen.nl. Class schedule: Mondays 20:15 to 21:45, Thursdays 20:15 to 21:45, Sundays 18:00 to 19:30.

BVD BOEKENVOORDEEL
De stichting BVD wordt door studenten bestuurd voor studenten. De BVD verkoopt studietoelagen voor de economische opleidingen van de HG. BVD, daar haal je tien procent voordeel mee. Kijk voor meer informatie op www.stichting-bvd.nl.

ZERE VOETEN?
Bel pedicure Brigitte Munzebrock 050 - 5411554.

ASHTANGA YOGA
Athletic. Powerful. Balancing. Studio Hofstraat

Huzzel

Sint Nicolaas

1		2	3	4	5	6		7
		8						
9	10		11				12	
13		14				15		
16					17			
18				19		20		
21			22		23		24	
		25				26		
27								

Horizontaal

- 1 Ik snap er geen ... van
- 8 Zie ginds komt de ...boot
- 9 O, kom ... eens kijken
- 11 In één of andere h...
- 12 Egyptische god
- 13 Het is ... voor marsepein
- 15 Beste kok, Sint geeft jou een ...
- 16 De letter E is voor ...
- 17 Zing een lied voor ...
- 18 Zuid-Amerikaanse struisvogel
- 20 Gelderse plaats om af te leggen
- 21 Vooral (afko)
- 22 Ho-ho-h... zegt de concurrent
- 24 Sn...t is ...wtensoep
- 25 Is taai-taai koek of ...
- 27 Een kus van Zwarte Piet?

Verticaal

- 1 ... knecht (is ook een vis)
- 2 Naschrift (afko)
- 3 ...'o, Zwarte Piet in Barcelona?
- 4 Ook al ben ik zwart als ...
- 5 De zak was tot aan de ... gevuld
- 6 Onderdeel van Justitie (afko)
- 7 Sint zal flink ...
- 10 Een goed vers moet ...
- 12 Reviaans geslachtsdeel
- 14 ...meter of ...gram
- 15 Hoor ... klopt daar, kinderen
- 19 Ik ... een klop op de deur
- 22 Een hole in ...
- 23 Ger...moes in ...bekistan
- 25 Is Kofi nog even van de VN (afko)
- 26 Hojo, hojo, sint zit op de ...

26	9	2	16	18	27	22	13	24	5
----	---	---	----	----	----	----	----	----	---

De **vet** gedrukte opgaven hebben met het thema te maken, net als de oplossing. Mail het woord naar: huzzel@org.hanze.nl en ding mee naar de gebundelde studentensoap Martini Dri. Inzenden t/m **dinsdag 14 december**. De vorige Huzzel is gewonnen door: **Anne Marije Knevelbaard**. De oplossing is: **KABINETSCRISES**.

Boudewijn Otten

Colofon

De Hanze is de redactioneel onafhankelijke krant van de Hanzehogeschool Groningen. De krant verschijnt tweewekelijks.

Redactie-adres
Zernikeplein 1, H 4
9747 AS Groningen

Postadres
Postbus 30030, 9700 RM Groningen
telefoon: 050 5955588
fax: 050 5955590
e-mail: de.hanze@org.hanze.nl
Internet: www.dehanze.nl

Redactie
Chris Wind - hoofdredacteur
050 5955585 c.f.wind@pl.hanze
Boudewijn Otten - (eind)redacteur
050 5955582 j.b.m.otten@pl.hanze.nl
Luuk Steemers - redacteur
050 5955581 lu.a.steemers@pl.hanze.nl
Rina Tienstra - redacteur
050 5955581 r.h.tienstra-de.knegt@pl.hanze.nl
Loes Vader - redacteur
050 5955588 j.l.c.vader@pl.hanze.nl

Fotografie
Pepijn van den Broeke - www.pepijnfoto.nl
Robert van der Molen
loexproduXies

Illustraties
Mathieu van der Bij & Xiao Feng Chiu
Sam Peeters
Leo van der Reest
Barbara Stok

Basis lay-out
Art Studio - Groningen
Productie
Redactie de Hanze & Grafische Industrie
De Marne B.V.

Oplage: 7.000

Advertenties
Bureau Nassau 070 3264731
info@bureauaunassau.nl

Abonnementen
40 euro per jaar 050 5955588
de.hanze@org.hanze.nl

Prikbord

Prikkies zijn gratis voor personeel en studenten van de HG en voor niet commerciële instellingen. Lengte maximaal 30 woorden. Bedrijven betalen 25 euro voor 30 woorden, elk woord extra kost 50 cent. Opgeven bij de redactie: Zernikeplein 1-H4, postbus 30030, 9700 RM, Groningen, e-mail: de.hanze@org.hanze.nl.

MET ONDERLINGE STEUN STUDEREN
Lotgenotengroep voor studenten met een psychiatrische achtergrond van de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen. Bijeenkomsten eenmaal in de twee weken op dinsdagavond van 17.00 uur tot 19.00 uur in het Wiebengacomplex. Info: Met Onderlinge Steun Studeren (MOSS), moss@org.hanze.nl, tel.050-595 3377.

PERCUSSIONIST/SLAGWERKER
Gezocht: percussionist/slagwerker voor de musical Grand Hotel van Goov Muziektheater (www.goov.nl). Voorstellingen op 28, 29 en 30 december in de stadsschouwburg in Groningen. Meer info: Petra Cremers, p.h.m.cremers@pl.hanze.nl.

WWW.GRONINGERSTUDIEBLOGS.NL
Wil je ook bloggen voor Groningen? Als ambassadeur van Groningen krijg je kaartjes voor openingen, tentoonstellingen, concerten en sportwedstrijden én een digitale fotocamera. Meld je aan voor een gesprek via info@groningerstudieblogs.nl.

big deal

Big business, big bucks.

Deloitte.

Accountants • Belastingadviseurs • Consultants • Financieel Adviseurs •

Waar gaat het nu eigenlijk om in ons vak? Om de business? Om de bucks? Of om de clients? Bij Deloitte denken we om het laatste. Om het feit dat we mogen werken voor die internationale A-merken. Maar ook voor die lokale groeibriljantjes, voor onze non-profitklanten en tal van nationale en internationale overheden.

Op al die cliënten zijn we even trots. Zoals we ook trots zijn op de toonaangevende service waarmee we hen bedienen. Dat hoge serviceniveau willen we vasthouden. Daarom zijn we altijd op zoek naar talent. Kijk op www.treasuringtalent.com en leer meer over de cliënten waarvoor jij kunt gaan werken.

TreasuringTalent.com

de HANZE

DE HANZE
ZOEKT
REDACTIERAADSLEDEN
(STUDENTEN)

International
page 15

Pagina 2
Binnen met Karl Noten. 'It's raining sweat, halleluja, it's raining sweat...'

Pagina 4
Doe met Stem of Sterf. De Hanze zoekt stemmende studenten.

Pagina 5
Een ruim aanbod aan ongezonde producten in de HG-kantines.

Pagina 6
Vrouwen vatbaarder voor verslaving. 'Op high schools zie je nu dat meiden meer coke en speed gebruiken dan jongens.'

Pagina 10
Een mix van strakke techniek en losse stijl.

Pagina 13
Peter Stut neemt afscheid naar 34 jaar Minerva. 'Geen fanatisme is belangrijk. Weg met die onterecht bescheidenheid.'

Pagina 16
Nieuw model van bliek en stempels. Het heeft dezelfde jurk aan.

De Hanze is de tweewekelijkse onafhankelijke krant van de Hanzehogeschool.

De redactieraad van de Hanze is op zoek naar studentleden. De redactieraad van de Hanze volgt kritisch de journalistieke koers van de Hanze en geeft adviezen aan de redactie. De raad bestaat uit twee externe deskundigen, twee personeelsleden en vier studenten van de HG. De redactieraad vergadert vijf keer per jaar, er staat een vergoeding tegenover.

Ben je geïnteresseerd, neem dan contact op met de redactie (Chris Wind of Loes Vader) telefoon 050 5955588 of mail naar de.hanze@org.hanze.nl.

Een Master of Science diploma Gezondheids-wetenschappen in 1 jaar

Masters Information Session
woensdag 13 december 2006

Meer weten? Bel 043-3881962 of kijk op onze website.

www.fdgw.unimaas.nl

Universiteit Maastricht

70,€
v.a.

10 daagse wintersport
incl: Royal-Class Busreis,
Accommodatie & Skipas

Uitrusten doe je thuis maar!

www.husk.nl

**PRAKTIJKERVARING
OPDOEN NAAST JE
STUDIE?**

Word vrijwilliger bij
Humanitas en maatje van een
student, psychiatrische
achtergrond of een cliënt van
de van Mesdagkliniek.

Info:
Humanitas
Thuishulp&Mantelzorg
T: 050 - 3126000
E: j.stuurwold@noord.humanitas.nl

**STUNT AANBIEDING
NU € 999,-**

30 RIJLESSEN
INCL. EXAMEN EN
HEREXAMEN NU € 139,-

10-DAAGSE SPOEDCURSUS
€ 1349,- INCL. EXAMEN EN BIJ ONS
1 GRATIS HEREXAMEN

IN DE STAD GEHAALD
EN GEBRACHT

TIJDELIJK GRATIS PROEFLES

JOS L SMIT

MELD JE NU AAN!!! EN BEL

0595 - 44 36 54

KIJK OOK OP ONZE WEBSITE:

www.autorijsschooljossmit.nl

 VSBfonds
› Beurzen

**Verder studeren
in het buitenland?**

2007

**Verleg de grenzen van je kennis met
een beurs van het VSBfonds.**

Studeer jij binnenkort af en wil je graag verder studeren in het buitenland?

Het VSBfonds stelt je financieel in staat om deze droom te verwezenlijken. Jouw kennis is uiteindelijk van belang voor de Nederlandse samenleving.

Meer weten? Kijk op www.vsbfonds.nl/beurzen

Legal alien

Julia Socolov (20)

Studies: International Business & Management

Native country: Moldova, 3.5 million inhabitants

Loves: achievements, everything golden, and James

Hates: People who don't want to achieve anything

Hero: Condoleezza Rice, Arnold Schwarzenegger

Last time you were in Moldova?
'This summer I spent two months with my

family. My mom missed me so much last year, she would call me all the time and say "Julia, sit next to me!"

What did you expect when you came here?
'I really looked forward to seeing all the Dutch people dressing fashionably and trendy. They really do! Dutch girls always try to look their best. Boys too. The guys in Moldova are afraid to experiment with clothes and their haircuts, they are afraid to look gay or something.'

How did you become so incredibly ambitious?
'Probably something happened to me before the age of five, you know, there must be a Freudian

explanation, hahaha! No, but seriously, I have no idea. Of course my parents taught me a little, but I have a sister and she's not like me at all. I guess I am just like that. If I don't do anything that makes me proud every one or two months, I get depressed.'

So that's why you are on the IBS school board?
'Yeah, you have to realize you can actually change things around you. In the end you want to graduate from a good school, and I do my best to contribute to the school and the education being as good as possible.'

Where does your ambition end? Do you want to become the president?
'When I was a kid, I was very interested in Japan, so I took up studying Japanese. My dream was to become the president of Mitsubishi Corporation. Now I don't care about Mitsubishi so much, but it's still the level I am thinking of. I would love to become the CEO of a big company.'

And eventually president of Moldova?
'No, I wouldn't want that. Politics in my country is too dirty, you don't want to get in there. All the effort it would take to get that far is never worth it. In Moldova it is better to be in business than in politics.'

Give us a characteristic Moldovan proverb.
'Count the chickens in the fall... Chickens are born in the spring, but then you don't know how many of them will survive. It's better to see how many are still there a little later. So it means that you should wait a little sometimes, be a little careful.'

Did you notice any typical Dutch habits?
'The Dutch always occupy too much space! When you are in a bus or train they put their legs on the opposing seat, even when the place is packed with people. They don't move unless you ask them.'

Could you live here forever?
'The right question for me would be, could I live anywhere forever? I think I can't, I have to move every five years, I'm afraid.'

What question did I forget to ask you?
'Are you happy to study at Hanze University?'

Well, are you?
'Yeah, I am, I like studying here. But there's one thing that frustrates me a lot. Why is it that HBO students get discriminated against? Whenever there is an interesting internship, Dutch companies always ask for people from research Universities! In other countries, Business schools seem to be taken much more seriously by businesses. You can get any internship you want. But only in the Netherlands they make this stupid distinction. Why? People here seem to think you are less capable when you graduate from an HBO school, but that's not true. It's different, more practical, but definitely not less good.'

What's your motto in life?
'Set high goals and do everything to achieve them.'

Chris Wind

Free StudentBite Card

The StudentBite Card (regular price 19.50 euro) enables students to eat and drink out in a great number of restaurants and bars in Groningen (and some other cities as well) at a reduced price, only 75 percent of the standard price. If you wish to receive the card, show your student card and get it for free at the reception of your school. For further info, take a look at www.StudentBite.nl. Students of the Dance Academy and the Prince Claus Conservatoire can collect their StudentBite Card at the reception of Academy Minerva. Last opportunity: 1 December.

Eating for charity

Happietaria, the temporary charity restaurant, will open its doors again from Thursday 23 November to Friday 22 December. This year's location is Hereweg 1. Happietaria is a temporary restaurant fully run by members of five Christian student associations in Groningen. Happietaria aims at raising as much money as possible for three development projects: the construction of school buildings in refugee camps in Thailand, youth centres in a refugee camp in Darfur and professional education in India. These projects give children the opportunity to invest in a better future by learning to read and write. Want to know more? Take a look at www.happietariagroningen.nl.

Internships on offer in Malaysia.

If you follow a study programme that is related to marketing you have the

opportunity to apply for an internship in Malaysia. **Marco Winters**, managing director of the Malaysian Dutch Business Council, presented his trade organisation on Wednesday 14 November at the School for Marketing & Management. Students of the School for Marketing & Management, the School of Business Management, the School for Communication & Media and the International Business School have various options: research projects, communication projects, or event management. 130 companies (as Heineken, Princess and some commercial service providers) are members of the Malaysian Dutch Business Council. More info on Blackboard (Malaysian Internship Program), or contact Jan Henny Zijlstra, j.h.zijlstra@pl.hanze.nl.

Support fund for Belarusian students

A new Dutch scholarship programme aims to help students from Belarus. The Libertas Support Fund programme supports students who find it impossible to study in their home country because of the political situation. The scholarships enable students to continue their studies in the Netherlands. This year, the programme is only open to students from Belarus, but in the future it may be opened to students from other countries as well. The national student organization, LSVb, has recently called for support for students in Belarus and is pleased with the new support fund.

Dish

Yulianna's chicken with vegetable stew

IBS-student Yulianna Shevchuk (20) is not too fond of traditional Russian food. Her dish is therefore not something very Russian, but 'it's very low on calories', she says with a smile. Besides that, it's cheap and not too hard to make. Chop the onion into small pieces and fry it in a little oil. Cut the aubergines, courgettes, and paprika into cubes and put the vegetables in the pan with the onion in the following order: courgettes, aubergines, paprika. Salt it layer by layer. Add one third glass of warm water, cover the pan with a lid and leave it stewing for ten minutes. Then add spices, mix everything and let it cook for another ten minutes. In the meantime, cut the chicken fillet into pieces. Break an egg, add salt and pepper. Dip the pieces of fillet in the beaten egg and then roll them in the ground breadcrumbs. Fry the pieces of fillet for 10 minutes on medium fire. Serve the chicken with the stewed vegetables. Priyatnogo appetita!

Chris Wind

Ingredients for four people:

Chicken:

300 grams of chicken fillet
1 egg
salt and pepper
ground breadcrumbs
salt and spices

Vegetables:

2 aubergines
2 courgettes
1 paprika
1 small onion

Astromaniac

De enige ware studentenhoroscoop

30 november t/m 14 december

Leeuw

Buurt

Het liefst zou ik iedere bewoner in een straal van drie kilometer rond mijn huis kennen. Zwaaien naar de postbode, een bakkie doen bij de dagapotheek en een vorkje meeprikken bij mevrouw De Wit, die iedere avond voor tien man kookt, omdat ze dat nu eenmaal gewend is.

De afgelopen twee jaar heb ik behoorlijk mijn best gedaan. De eerste pogingen mislukten door mijn accent. Steeds opnieuw moest ik uitleggen waarom ik in de randstad geboren was. Voelde ik me soms verheven boven de rest van de bevolking? En nu zeker als student profiteren van de stad, om vervolgens met de kennis terug te gaan naar eigen bodem! Nee, mevrouw De Wit gaf het teveel aan voedsel nog liever aan de katten die haar tuin onderpisten, dan dat ze het voor mij in tupperwarebakjes deed.

Inmiddels gaat het beter, al durf ik in de supermarkt nog steeds geen Peijnenburg te kopen.

Mijn contacten in het zwembad zijn helaas seizoensgebonden, maar de fietsenmaker kijkt al niet meer op als ik met luid gerinkel voorbij kom. Ook mevrouw De Wit is bijgedraaid, al zijn we het over de functionaliteit van tupperware nog steeds niet eens.

En nu ga ik verhuizen. Of eigenlijk kun je het beter verbuurtten noemen. En anders verboden, mijn nieuwe huis, is namelijk geen huis, maar een woonboot. Als eerste heb ik het de fietsenmaker verteld. Hij keek niet op en bleef maar naar het ventiel staren. Zijn handen beefden net iets heftiger dan anders. Ik denk dat hij huilde, maar niet wilde dat ik het zag. Dat zou het voor ons beide nog moeilijker gemaakt hebben. Het is een lieve man. Mevrouw De Wit heb ik het nog niet eens d rven vertellen, die raakt er net aan gewend dat ik mijn roeiteam meeneem. Voor mijn zwemvrienden zal de klap pas van de zomer komen.

Ik zal opnieuw moeten beginnen. Mijn accent is er wel uitgeslagen, dus dat is het probleem niet meer. Gisteren ging ik alvast wat spullen brengen. Vlak naast mijn dek stonden drie vissers op het randje van de afgrond. Voordat ik ze kon aanspreken, begonnen ze al tegen mij. ‘He, ben jij de nieuwe kapitein?’, vroeg er eentje. Voor ik het wist was ik in een gesprek verwickeld over respectievelijk boten, hengels, en pijnlijke en minder pijnlijke vishaakjes. Met moeite kon ik me van hen losmaken om mijn spullen neer te zetten. Aan de overkant van de gracht keek een oude meneer toe, hij zwaaide vriendelijk terug toen ik mijn ramen begon te lappen. Ik kijk al uit naar de zomer. Volgens mijn huisgenootje komt er dan ieder uur een rondvaartboot langs. Ik hoop maar dat ik alle namen kan onthouden.

Leonie Veraar

Maagd

23 augustus – 22 september
Je hoeft deze periode niet ver te zoeken om iemand te vinden die knettergek is. Je zult ontdekken hoeveel lipje lui je om je heen hebt verzameld. Een goede tijd om de mensen in je omgeving te laten merken dat er aan jou ook het   n en ander mankeert. Ach, niemand is perfect, ook jij niet, lieve Maagd. Pas op voor pitten in kersen(bonbons). Maak een afspraak met de tandarts.

Boogschutter

23 november – 22 december
Deze week kan een ommekeer in je leven teweegbrengen. Er is sprake van een confrontatie met je ego en iets anders. Je zou bijvoorbeeld iemand tegen het lijf kunnen lopen die zo’n invloed op je heeft, dat je volkomen van de kaart raakt. Een conflict of een verliefdheid zou daarvan de oorzaak kunnen zijn. Laat je niet gek maken en blijf trouw aan je innerlijke zelf, lieve Boogschutter.

Vissen

23 februari – 22 maart
Vissen proberen deze periode te redden wat er te redden valt. Je hebt de afgelopen tijd verrekte weinig tijd in je studie gestoken en dat probeer je nu met mooie woorden recht te breien. Als geen ander teken kunnen Vissen recht praten wat krom is. Waarschijnlijk kom je er nu ook weer mee weg, maar pas op! Er komen niet te onderschatten krachten op je pad, waardoor het lijkt of je in de erwtensoep zwemt in plaats van in een fijne schone vissenkomp.

Tweeling

23 mei – 22 juni
Een Tweeling is vrolijk en spontaan en heeft behoefte aan uitdaging. Dat komt goed uit want die uitdaging komt er aan. En sneller dan je denkt. Een Tweeling zou geen Tweeling zijn als hij of zij zich daar niet voor de volle honderd procent op stort. Maar pas op voor mannen in pak. Zeker als ze een stropdas dragen. Als je een verkoudheid voelt opkomen, neem een maskertje van geraspte komkommer en een teentje knoflook. Je zult er heerlijk op slapen.

Weegschaal

23 september – 22 oktober
Je wereld staat een beetje op zijn kop. Er gebeurt van alles waar je in eerste instantie geen grip op lijkt te hebben. Principes zijn er om overboord te gooien, beste Weegschaal, en dat weet jij als geen ander. Doe geen moeite je te verontschuldigen, je kunt er niets aan doen, het ligt aan de stand van de planeten. Glibber nog maar even door, half december krijg je weer vast grond onder je voeten.

Steenbok

23 december – 22 januari
Twee kunnen meer dan   n. Zet je trots opzij en bespreek met je partner hoe ver jullie het samen kunnen schoppen. Het is moeilijk voor een Steenbok om samen te werken en te overleggen, maar als je wilt, kun je het. Je zult er de zoete vruchten van plukken. Het Sinterklaasfeest dat je organiseert, wordt een groot succes. Minpuntje: volgend jaar mag je het weer doen.

Ram

23 maart – 22 april
Er is er een periode aangeboden van nieuwe ideeën en frisse contacten, lieve Ram. Je bent graag onderweg en je voelt de drang om nieuwe wegen in te slaan. Er bestaat een kans dat je oude bekenden tegenkomt. Maar pas op voor oude geliefden. Trap niet in zijn of haar stoffige versierpogingen. Het is beter ontbijten met een vers kadetje en kalffris eitje dan met een afgelichte ouwe boterham.

Kreeft

23 juni – 22 juli
Kreeften voelen zich de laatste tijd een tikje opgesloten. Je zit dagen binnen en dat begint je aardig te benauwen. Zet de ramen open, beste Kreeft, en trek er op uit. Leen de hond van de buurvrouw en maak een fikse wandeling. Sloof je maar eens goed uit, je zult er zienderogen van opknappen. Adem diep de frisse lucht in je longen en energie uit de kosmos zal jouw batterij opladen. Geniet van de lange decembernachten.

Schorpioen

23 oktober – 22 november
Je zult deze periode ervaren dat je een diepe denker bent, lieve Schorpioen. Je hebt de behoefte alles tot aan de bodem te ontleden, te onderzoeken en te overdenken. Voor een losbol als jij een hele nieuwe ervaring. Doe er iets mee, want voor je het weet fladder je er weer lustig op los. Dit is d   periode om een toelatingsexamen te doen. Aan een moeilijk tentamen kun je je nu ook wagen. Je gaat ’t halen!

Waterman

23 januari – 22 februari
Watermannen hebben over het algemeen nogal een hoge dunk van zichzelf. En steken dat niet onder stoelen of banken. Daarmee maak je geen vrienden, beste Waterman. Kijk niet vreemd op als mensen niet thuis geven als je voor de deur staat, of je telefoontjes en je sms’jes niet beantwoorden. Je bent deze periode gewoon even niet zo populair. Kijk eens goed naar jezelf en je zult begrijpen waarom.

Stier

23 april – 22 mei
Dit jaar zal Sinterklaas jouw deur niet voorbij rijden, lieve Stier. Dus zet je schoen gerust iedere avond voor de haard. Met een beetje geluk glijdt er iedere nacht een pakje door de schoorsteen. Vergeet niet om voor de schimmel wat hooi en een winterpeen klaar te zetten. Zet je verlanglijstje op internet en wees vooral niet te bescheiden.

Leeuw

23 juli – 22 augustus
Je hebt van die dagen, lieve Leeuw, dat het lijkt alsof de hele wereld tegen je is. Je gaat uit eten en terwijl iedereen lekker zit te smikkelen, wordt jouw bord vergeten. Thuis wil je een tosti maken, maar de kaas is door je huisgenoten opgegeten en er zit een blauw-groene poezelige laag op het brood. Als je onder de wol duikt voel je een puist   n een kortslip opkomen. Er zijn van die dagen... Gelukkig gaan ze weer voorbij.

sam (www.lamelos.nl)

wordt vervolgd...